DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYEDÉVRE 9 P. FÉLÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

16 OLDAL

VIII. ÉVFOLYAM, 28. SZÁM. 1931 FEBRUÁR 5. CSÜTÖRTÖK.

12 FILLÉR

A Széchenyi lakoma

A Nemzeti Kaszinó hagyományos Széchenyi lakomájának idei ünnepi beszédét Rakovszky Iván mondotta. A beszéd Széchenyi életén és munkáin keresztül vizsgált olyan kérdéseket, amelyek ma a politikában és a politikáról szóló kommentárokban sok vita tárgyát képezik. Az emberi gondolkozás tendenciáinak megfelelőleg a politikusok általában két kategoriára oszthatók: konzervativokra és liberálisokra. Rakovszky Iván felvetette a kérdést, hogy Széchenyi konzervativ volt-e, vagy liberális. Megállapitotta, hogy ha Széchenyi gondolkozását, könyveiben lefektetett nézeteit tekintjük, akkor mind végig haladó liberális volt, de nem a mai értelemben, mert nem mindenáron akart ujitani és semmit se akart elpusztitani, ami régi. Ami azonban a gyakorlati politika terén való magatartását illeti, határozottan konzervativnak mondható, mert bátran elébe állott a veszélyekkel fenyegető áramlatoknak, nem törődve népszerüségének veszendőbemenésével, barátainak szembefordulásával s azok hálátlanságával, akikért küzdött.

Széchenyi pályafutásában nemcsak az a nagyszerü, hogy minden kortársánál élesebben ismerte fel a nemzetgazdasági reformok végzetes szükségességét és próbálta ezek által megváltoztatni a korabeli Magyarország nehéz közgazdasági viszonyait, hanem az is, hogy munkája közben soha sem téritették el kitüzött utjáról a pillanat eseményei és hangulatai. Tisztában volt azzal, hogy politikai sikereket csak gazdaságilag fejlett ország tud elérni s hogy a nemzetek életében a hatalom elsősorban a nemzeti vagyon talapzatán nyug szik.

Gyakorlati, politikai pályafutása azonban óvatosabb volt, mint gondolatai és elméleti megfontolásai. Nagyon jól tudta, hogy a theoriák és szisztemák alkalmazása a valóságban csak akkor lehet eredményes csak akkor hozhatja meg a kivánt eredményt, ha lehetőleg a meglevő társadalmi és politikai keretek lassu és óvatos tágitásával vezetődnek be a gyakorlati életbe, mert minden hirtelen és erőszakos ujitás több veszélyt, mint hasznot rejteget magában. Éppen ezért ideálja az egészséges parlamentárizmus volt és ezért folytatta élete legsulyosabb küzdelmét. Ezen a ponton Széchenyi alakja ismét aktuálissá válik a mai kor szemszögéből is, hiszen ma világszerte divat bizonyos körökben a parlamentárizmus pusztulásáról beszélni, megállapitani, hogy az egész parlamentáris gépezet üresen járó szerkezetté változott amelynek a garatiára hiába öntik fel a nemzet komoly érdekeinek tiszta buzáját, csak értéktelen korpát őröl ki belőle. Rakovszky ezzel szemben megállapitja, éppen Széchenyi példájára hivatkozva, aki aligha kivánna a régi helyébe ismeretlent és próbálatlant tenni, hogy a parlamentárizmus leghevesebb ellenségei se tudnak az eltemetésre szánt rendszer helyébe olyat ajánlani, aminek óvatosság nélkül való elfogadása nem lenne a nemzetre nézve kockázatos kaland. A parlamentárizmus erőszak nélkül is tökéletesithető, a nemzeti többség akarata folytán.

Az ünnepi beszéd fejtegetéseiből Széchenyi alakja tehát olyként emelkedik ki, mint aki theoriáiban és elméleti megfontolásaiban semmiféle elfogultság, semmiféle gátlás által, gondolatainak szabad menetében megzavarni nem engedi magát, de a reformok gyakorlatba vitelénél a legnagyobb óvatosságot, a meglevő keretek lehető megőrzését követeli. A felelősség tudatától eltöltött lelke előtt az egyetlen lehetséges politikai rendszer a nemzetnek felelős parlamentárizmus, amelynek fórumán minden kérdés megvitatásra talál, szabad discussio keretében.

A beszéd befejező része Széchenyi morális jellemképét rajzolta meg és itt is aktuális vonatkozásokra hivatkozott. Az ő hazafisága nem a mesterkélten fitogtatott, üres hazafiság, az ő szeretete nemzete iránt nem a hibák takargatásában, de azoknak szigoru ostorozásában állott; ezeket a kérdéseket azonban nem vitte a külföld elé, mint a magyar politikai élet egyes vezérei. Széchenyi igazságérzete megdöbbent volna azon, hogy sokan, akiknek bőven van, nem nemes, erkölcsös és tisztelatreméltó módon költekeznek, hanem oly kihivóan, hogy a vagyonnal szemben kétségtelenül társadalmi elkeseredés kezd elharapózni.

Széchenyi életének példája olyan tanulságokkal szolgál, amelyeket a mai Magyarországnak, a mai Magyarország vezetőinek átgondolni s követni kell. Ő, aki szenvedéseken és megpróbáltatásokon, üldözéseken és keserüségeken át tántorithatatlanul ragaszkodott azokhoz a nézetekhez, amelyeknek alaposságát egy egész élet gondolkozásban eltöltött esztendei adták meg, arra tanit, hogy lelki erőnket sulyos megpróbáltatások közepette sem szabad elvesziteni. A nemzetek sorsa nem pillanatokon mulik. Ami igazság és ami történelmi hivatást rendelt egy nemzetnek, az várathat magára, de sorsa meddő méhében el nem pusztul.

oooOooo

Bethlen miniszterelnök fontos kijelentései a külügyi bizottságban

Egy vámunió Ausztria és Magyarország között nem volna megfelelő megoldás. — Tavasz folyamán egy megfelelő szerződést életbeléptethetünk. — Az orosz dumping még fokozódni fog. — Lépések Oroszországban sinylődő magyar hadifoglyok hazahozatalára.

Budapest, febr. 4. A felsőház külügyi bizottsága szerdán délelőtt tartotta Berzeviczy Albert elnökletével rendes havi gyülését, melyen a kormány részéről Bethlen István gróf miniszterelnök és Károlyi Gyula külügyminiszter vettek részt.

Berzeviczy Albert méltatta Walkó volt külügyminiszter érdemeit, majd a bizottság nevében melegen üdvözölte utódját, gróf Károlyi Gyulát.

Gróf *Károlyi* Gyula köszönetet mondott a szives üdvözletért, — majd tájékoztatta a bizottságot Magyarország és Ausztria, Magyarország és Németország, Magyarország és Csehszlovákia közt felmerült gazdasági természetü kérdésekről.

Gróf *Bethlen* István miniszterelnök részletesen tájékoztatta a bizottságot bécsi látogatásának előzményeiről és az osztrák-magyar viszony ujabb alakulásáról.

— Foglalkoznom kell — mondotta a miniszterelnök — azokkal a gazdasági problémákkal, amelyeknek megoldása Ausztriába vitt és amelyekkel a magyar külpolitikának is foglalkozni kell. A magyar kormány már többször rámutatott arra, hogy

hajlandó bármelyik irányzatot támogatni, amely a világgazdasági krizis, elsősorban a mezőgazdasági krizis enyhitésére alkalmas.

Az irányzatok közül különösen kettő domborodik ki. Ugy a bukaresti, mint a varsói konferenciákon a preferenciális vámrendszert kivánták a konferencián résztvevő államok, emellett napirendre került a regionális megoldás lehetősége, amely egyik-másik államra vonatkozóan megoldhatja a kérdést. Genfben ez nem jutott megoldásra, mert a preferenciális vám rendszertől az ipari államok visszariadtak, ehelyett azonban más megoldási módot kisérleltek meg, amelyet Ausztriával való gazdasági tárgyalásokban követtünk is. A rendszer alapelveiben sikerült is megállapodni.

Bizton remélem, hogy még a tavasz folyamán egy megfelelő szerződést életbe léptethetünk.

Egy vámunió Ausztria és Magyarország között nem volna megfelelő megoldás, mert a két állam egyikének gazdasági érdekeit sem elégitené ki.

Mindkét országnak szüksége van arra, hogy egyrészt az olasz, német, esetleg a csehszlovák piac, másrészt a balkán felé orientálódjék termésfeleslegeinek elhelyezése céljából. Ez a bizonyos tekintetben uj gazdasági rendszer a legtöbb kedvezmény elvét nem töri át, hanem ennek keretében igyekszik a maga céljait megvalósitani.

Befejezésül a miniszterelnök *köszönetet mondott Miklas köztársasági elnöknek, akinek barátságos magatartása nagyban hozzájárult annak a légkörnek kialakulásához, melyben a magyar kormány feje Bécsben tárgyalhatott.*

Ujból hangoztatta azokat a nagy érdemeket, amelyeket az osztrák kormány vezető férfiai szereztek a magyar-osztrák közeledés körül.

Báró *Szterényi* József helyesli a kormány által követett gazdasági irányt és a tervbevett megoldási módot.

Gróf *Somsich* László örömmel üdvözli a miniszterelnök és a külügyminiszter nyilatkozatait, amelyek helyes irányt mutatnak a gazdasági megértés terén.

Vészi József elismeri annak a politikai légkörnek veszélyeit, amelyben Középeurópa népei élnek.

Simonsich Elemér megkérdi a kormányt, hogy van-e mód arra, hogy *az Oroszországban maradt hadifoglyok érdekében érvényesithesse befolyását.*

Antal Géza csatlakozik Simonsich Elemér felszólalásához.

Huszár Károly arra hivja fel a kormány figyelmét, hogy Franciaországban és az Egyesült Államokban egyre több munkás válik munkanélkülivé.

Berzeviczy Albert szerencsét kivánt a miniszterelnöknek bécsi utjához. Különösnek találja a nagyhatalmaknak azt a kijelentését, hogy nem engedik kétségbevonni az európai béke szilárdságát. Éppen a nyilatkozatot aláiró egyik nagyhatalom az, amely a béke szilárdságát kétségbevonja és ezen a cimen állandóan fegyverkezik és szövetségeseit is felfegyverzi.

Gróf *Bethlen* István miniszterelnök válaszolt az elhangzott felszólalásokra. Gróf Somsich László fejtegetésével bizonyos mértékben egyetért.

Az orosz dumpinggal kapcsolatban azt tartja, hogy ez a jelenség még fokozódni fog és nem tartja kizártnak, hogy a világgazdaság kénytelen lesz vele komlyan foglalkozni.

Simonsich Elemér és *Antal* Géza felszólalására válaszolva kijelenti, hogy az Oroszországban rekedt hadifoglyok helyzetét ismeri, számuk nem olyan nagy, mint sokan gondolják, mindazonáltal köszöni, hogy figyelmét erre a kérdésre felhivták és keresni fogja a módot, hogy azoknak hazahozatalát elősegithassa. Végül megjegyzi, hogy

a kicserélési akciót azéri kellett beszüntetni, mert visszaélések történtek.

Franciaországgal ideiglenes munkásügyi egyezményünk áll fenn, mely eddig lehetővé tette a magyar munkások ott tartózkodását, ez az egyezmény február végén lejár. Ami az amerikai magvarság kulturális szükségleteit illeti, utána fog járni a dolognak, hogy honnan kértek könyveket, mert sulyt helyez arra, hogy az ilyen kérések az anyagi lehetőségek határáig honoráltassanak.

Berzeviczy Albert észrevételeire reflektálva megismétli azt, amit a képviselőház külügyi bizottságában mondott, hogy

a magyar kormány továbbra is sürgetni fogja a hágai és párisi egyezmények ratifikálását, amely az ismétlődő francia kormányválságok miatt késett.

A leszerelési konferenciával kapcsolatban a miniszterelnök még időelőttinek tartja, hogy a kormány bármely irányban állást foglaljon.

A miniszterelnök felvilágositása után Berzeviczy Albert az ülést 2 óra előtt berekesztette.

A csongrádi munkanélküli-tüntetés a Ház előtt

A képviselőház ülése.

Budapest, február 4. **Almásy** László elnök féltiz órakor nyitja meg a képviselőház ülését. Kegyeletes szavakban elparentálja gróf Batthyány Tivadart, a képviselőház néhai alelnökét és volt minisztert. A Ház egyhangulag elfogadja, hogy részvétét jegyzőkönyvileg örökitsék meg.

Peyer Károly napirend előtt szólal fel és elmondja, hogy a csongrádi munkanélküliek deputációt küldtek a városházára, hogy segitsenek nyomorukon. A rendőrkapitány előzetesen engedélyt adott arra, hogy a deputáció vezetői az eljárásról tájékoztassák a munkanélkülieket, akik a városháza udvarán gyültek össze. Több, mint 500 ember izgatottan várta a küldöttség eljárásának eredményét, amikor — szerinte — egyszerre csak egy rendőrfogalmazó, rendőröktől kisérve, kivont karddal berohant az udvarra és szétkardlapozta a munkanélkülieket. Aztán kivontatták az utcára a tüzifecskendőt, hogy szétzavarják az ujra gyülekező tömeget.

Azután **Peyer** a mindszenti főszolgabiró magatartását tette kritika tárgyává.

Scitovszky Béla belügyminiszter azonnal válaszol:

— A tüntetés nem történhetett összebeszélés és szervezés nélkül. A rendőrség is azért lépett közbe, hogy esetleges zavargásokat megakadályozzon. A munkanélküliek engedély nélkül betörtek az alpolgármester hivatalos helyiségeibe, ezért volt szükség a rendőri közbelépésre.

Felkiáltások a baloldalon: Vizfecskendő a hatásos szociálpolitikai eszköz.

Scitovszky Béla belügyminiszter: A rendőrség a maga kötelességét teljesitette. A kormány mindent meg fog tenni, hogy az ország békéjét fenntartsa.

Scitovszky Béla belügyminiszter: Kijelenti, hogy szigoru vizsgálatot fog inditani a mindszenti ügyben.

Ernszt Sándor népjóléti miniszter válaszol ezután Peyer Károlynak. A csongrádi főispán éppen a tüntetés napján volt nála és ugy informálta őt, hogy Csongrádon nem is olyan nagy a nyomor, mint ahogy azt kolportálják. A város is sokat tett a nyomor enyhitése érdekében. Az inség oka az, hogy a munkások az alacsony buzaárak következtében még az ősszel kénytelenek voltak keresményüket eladni. **Bizonyos, hogy a nyomort egyes elemek Csongrádon és Dorozsmán izgatásokra használják.**

Kéri a szociáldemokrata pártot, kövessen el mindent a maga hatáskörében is, hogy az ország rendjét semmi se zavarja meg. A kormány minden lehetőt megtesz a munkanélküliség enyhitésére.

Lázár Miklós a kartelljavaslat mai első szónoka, aki az általános tőkeellenes hangulatról beszél. A vidéken minden bank megdöbbentő uzsorakamattal dolgozik. A nagyipar elleni hangulatot megerősiti a kartellek önző árpolitikája. A nagybankokon kivül alig van már egészséges gazdasági erőforrásunk. A szőlőtermelés eddig is több munkást foglalkoztatott, — mint az egész magyar gyáripar és semmit sem kapott ezért. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

Erődy Harrach Béla hangoztatta, hogy a kartellek eredetileg a szabadverseny pusztitása ellen jöttek létre védekezésül, ma azonban a védekezésből visszaélés lett. A javaslatot örömmel elfogadja.

Malasics Géza rövid felszólalásában a javaslatot nem fogadja el.

Ezután az elnök napirendi inditványt tesz, amely szerint a Ház következő ülését holnap tartja, a mai napirenddel.

Ezután áttértek az interpellációkra. Több kisebb interpelláció elhangzása után az ülés 4 óra után ért véget.

SZERBIÁBAN MEGGYILKOLTAK EGY POLGÁRMESTERT.

Belgrád, febr. 4. Novagraskából jelentik, hogy Berics ottani polgármestert tegnap este meggyilkolták. Valószinüleg bosszuról van szó. Barics azelőtt a forradalmi parasztpárt tagja volt és most az uj rendszert szolgálja.

MIELŐTT VARRÓGÉPET VÁSÁROL!
OKVETLEN NÉZZE MEG AZ
EREDETI PFAFF VARRÓGÉPEKET
SCHENKENGEL IMRE: HUNYADI-U 17. SZÁM.
A NAGY ÁLLOMÁS KÖZELÉBEN.

Nagyfontosságu értekezlet a miniszterelnökségen a főispán és polgármester bevonásával

Csütörtökön délután a miniszterelnökségen rendkivül nagyfontosságu tanácskozás lesz, amely Debrecen városát is közelről érdekli. **Gróf Bethlen** István miniszterelnök hivta össze az értekezletet, amelyen Debrecenből **dr Hadházy** Zsigmond főispán, **dr Vásáry** István polgármester, **Szentpéteri Kun** Béla egyetemi rector és **Ruffy Vargha** Kálmán akadémiai igazgató jelennek meg. A miniszterek közül részt vesznek az értekezleten gróf **Bethlen** István miniszterelnökön kivül **Wekerle** Sándor pénzügyminiszter, gróf **Klébelsberg** Kunó kultuszminiszter és **Mayer** János földmivelésügyi miniszter.

Értesülésünk szerint dr **Vásáry** István polgármester a kedvező alkalmat ismét felhasználja arra, hogy egész sereg régebbi idő óta függőben lévő debreceni ügyet a város országgyülési képviselőjének támogatásával elintéztessen. Több mint tiz ilyen ügyet terjeszt a miniszterelnök elé s minden valószinüsége megvan annak, hogy mint az a multban is történt, megnyeri álláspontjának a miniszterelnököt és a tavaszi közmunkák ügye minden akadálytól mentesen dülőre jut.

A városok a kormány elvi hozzájárulását kérik egy ujabb külföldi kölcsön felvételéhez

Nagyszabásu beruházásokat vég eznének a kölcsönből, amelyet egy holland tőkecsoport folyósitana.

Budapest, febr. 4. A Magyar Városok Országos Kongresszusának állandó bizottsága Nendtvich Andor pécsi polgármester elnöklésével ülést tartott a központi városházán. **Várhidy** Lajos igazgató ismertette azoknak az előzetes tárgyalásoknak eredményét, amelyeket az uj külföldi kölcsön ügyében folytatott.

Annakidején részletesen megirtuk, hogy egy holland tőkecsoport kedvezőnek látszó, hosszu lejáratu kölcsönt ajánlott a magyar városoknak, amelyek a kölcsönből ujabb nagyszabásu beruházásokat szeretnének létesiteni. Az állandó bizottság most ugy határozott — hogy a sikeres tárgyalás érdekében előzetes elvi hozzájárulást kér a kormánytól a kölcsön felvételéhez. — Foglalkozott a bizottság a községi háztartások rendezésére vonatkozó, készülőben levő törvényjavaslat ügyével is és elhatározta, hogy felkéri a pénzügyminisztert, közölje már most a városokkal a statisztikai adatokat és vonja be a kongreszust a törvényelőkészités munkájába. — A belső ügyek elintézése után a dunántuli városok polgármesterei külön értekezletet tartottak, amelyen a dunántuli szinházi kerületek célszerübb beosztásáról tanácskoztak.

Nagygyülésre készülődnek a debreceni munkanélküliek

Mint értesülünk, a debreceni munkásszakszervezetek a munkanélküliek bevonásával monstre gyülésre készülődnek a munkanélküliség ügyében. A gyülés szinhelye a Munkás Otthon udvara lenne és a tervezett gyülésen valamennyi szakma képviselője felszólalna.

A gyülés bejelentésére vonatkozó kérelem még nem érkezett be a rendőrhatósághoz, mely tehát még nem is foglalkozhatott a kérdéssel, hogy engedélyezi-e a gyülést.

CSONTOS IMRE KARCAGI KÉPVISELŐ HÓNAPOK ÓTA SULYOS BETEG.

Budapest, február 4. Csontos Imre, a karcagi választókerület kormánypárti képviselője hónapok óta sulyos beteg. Most levelet irt kormánypárti kisgazdaképviselőtársának, Péntek Pálnak, akivel közli, hogy betek óta teljesen ágyhoz van kötve, hallatanul lefogyott, rendkivül elgyengült és ezért nagyon szeretné, ha kisgazdatársai meglátogatnák. Négy kormánypárti képviselő: Péntek Pál, Jánossy Gábor, Ehn Kálmán és Neubauer Ferenc nyomban elhatározták, hogy meglátogatják Csontos Imrét. A ma délutáni kétórás vonattal utaznak Karcagra, ahonnan még ma éjjel visszaérkeznek Budapestre és tájékoztatják a kormánypárti képviselőket Csontos Imre állapotáról.

Megnyilt! Remete Géza
és NAGY ZSIGMOND
hentes-, csemege és élelmiszer üzlete
Szent Anna ucca 5.

Jannings ma nem tragikus!

Élete: vidáman daloló patakként folyik, gond nélkül, diadalok és gazdaság közepette. Igazán az

Istenek kegyence

ő --- az **uj** Jannings, akit még nem ismer a moziközönség.

Ma először. **Uránia.**

Mi okozta a Teleki-téri katasztrófát

Mandel Lipót ittas állapotban kalapálta a gránátot. —

Budapest, február 4. A Teleki-téri megdöbbentő tömegkatasztrófa ügyében már tegnap délután széleskörü nyomozást indított a budapesti főkapitányság bünügyi osztálya, egyrészt a tragikus szerencsétlenség okának kiderítésére, másrészt pedig annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség. A főkapitányság sérülési osztályának vezetője, Szrubián Dezső dr rendőrtanácsos a robbanás után rögtön intézkedett, hogy osztályáról vitéz Ecsegi Árpád dr rendőrfogalmazó vezetésével bizottság szálljon ki a Teleki-térre és kezdje meg a nyomozást.

A nagy zürzavarban, a mentők emberfeletti gyors munkája közben nehezen lehetett megállapitani, hogy a szerencsétlenség előzményei hogyan játszódtak le. Ebben az irányban tehát tulajdonképpen délelőtt kezdődött meg a nyomozás, amely érdekes eredménnyel is járt. Legelsősorban a főkapitányságon ma reggel kihallgatták a baleset halálos áldozatának, Mandel Lipót ószeresnek a feleségét. Mandelné szenzációs vallomást tett. Elmondta, hogy 1926-ban esküdött meg az urával. A Dobozi ucca 16. számu házban laktak.

Mind a ketten hatóságilag engedélyezett ószeresipart folytattak, különkülön, házról házra jártak és összevásárolták az eladó holmit. *Mandel az utóbbi években ivásnak adta magát* s amikor kis keresetre tett szert, pénzét a kocsmákba vitte.

— Emiatt — mondta az asszony — türhetetlenné vált az életünk. Az uram, sajnos, egyre gyakrabban kereste fel a pálinkaméréseket és a kocsmákat s ittas állapotában nagyon brutális volt és rosszul bánt velem. Ezért különváltam tőle. A Dobozi uccai lakásnak értékesebb berendezését az uram lassankint eladogatta, ugyhogy már alig volt butor a lakásban. Egészen tönkrementünk.

— Ebben az elhagyatott és kifosztott lakásban maradtam, az uram pedig ugyanabban az uccában, a 19. számu házban bérelt magának egy kis szobácskát, havi 20 pengőért. Tovább folytatta iparát, kis kézikocsival járt házról házra s hogy én is megkeressem kenyeremet, szintén házalni jártam. Nagyon sokszor találkoztam is az urammal a Teleki-téren, ahol a zsibárusoknak igyekeztünk eladni azt, amit napközben összeszedtünk. Különös véletlenfolytán tegnap is találkoztunk, pár perccel a robbanás előtt még beszéltem is vele.

— Láttam, hogy alkalmi társával, Bocsi Sándorral együtt megérkezik kis targoncájával, amely zsufolva volt öreg holmikkal. Zsákban ócska ruhák voltak, a láda tetején különböző gránát- és srapnellhüvelyek. Odamentem és azt mondtam az uramnak: — Lipót, már megint ilyen gránátdolgokat vásároltál, hiszen tudod, hogy ezt még az ócskavasasok sem veszik át. Az uram felelet helyett kezébe vett egy nagy gránátot durván összeszidott és elküldött. Ugy vettem észre, hogy mielőtt a Teleki-térre érkezett, ismét valamelyik kocsmában lehetett.

— Ezért eloldalogtam, de *láttam, hogy az uram kalapácsot vesz elő, hogy leszedje a gránátról a sárgarézgyürüt.* Ugy látszik, azért vette meg a gránátot, hogy leszerelhesse róla a rezet, amit sulyra mégis el lehet valahogy adni. Alig távoztam el a közelből, beértem egy étkezdébe és levest rendeltem. Ebben a pillanatban odahallatszott a nagy robbanás. Pár perc mulva már hozták a hírt az emberek, hogy Mandel Lipót meghalt.

Ez volt Mandelné első vallomása ma délelőtt, amelyből kétségtelenné vált, hogy *Mandel Lipót ittas állapotban, meggondolatlanul kezdte kalapálni a gránátot s az ennek következtében robbant fel.*

Budapest, február 4. A Teleki-téren tegnap történt gránátrobbanásnak 21 sulyos sebesültjét ápolják a kórházban. Ezek közül 3 állapota még mindig életveszélyes.

A lázado dervisek közül huszonnyolcat kivégeztek

Egyik elitélt a bitófa alól megszökött.

Ankara, febr. 4. A menemeni reakciós összeesküvés miatt a haditörvényszék által halálraitélt 28 vádlotat m akivégezték. *Az elitélteket négy csoportba osztották és a város különböző helyein akasztották fel. Kubilayt, aki áldozatának fejét levágta, azon a helyen akasztották fel, ahol az áldozatot meggyilkolta.*

Ankara, febr. 4. Az elitélteket hajnalban 2 óra 30 peckor kivégezték. Kisstambuli jelentés szerint *az egyik elitélt a bitófa közelébe érve áttört a kordonon és a tömegen és elmenekült. A katonaság több lövést adott le és üldözőbe vette a szökevényt, azonban sikerült annak elmenekülni.*

Beismerő vallomást tett a debreceni műkőgyár sikkasztója

Rádió utján fogták el és Budapestre szállitották.

Budapest, febr. 4. Nagy feltünést keltett annakidején az a sikkasztás, amelyet Szalay István épitészmérnök követett el a debreceni mükőgyár kárára. A mérnöknek azelőtt szintén mükőgyára volt, de azután tönkrement és különböző képviseleteket vállalt. — Ilyen minőségben sikkasztotta el a debreceni gyár pénzét, majd mikor a rendőrség keresni kezdte, megszökött.

A budapesti főkapitányság rádión adta le a sikasztó mérnök körözését és a pontos személyleirás alapján sikerült is Szalay Istvánt letartóztatni. Az óceán közepén hajózott éppen egy olasz gőzös fedélzetén Amerika felé Szalay István, amikor a tengerjáró hajó Marconi-tisztje felvette a körözést és a személyleirás alapján azután Szalay Istvánt még a hajón elfogták.

A Newyorkba érkező hajóról Szalay igy nem is léphetett partra, hanem visszahozták és Plymouthban átadták a kikötő hatóságoknak. Az angol kikötőből áthozták Szalay Istvánt Calaisba, majd Bécsbe, tegnap este pedig rendőri fedezet mellett átadták a magyar határrendőröknek, akik azután Budapestre szállitották.

Szalay István ma a főkapitányságon beismerte a sikkasztásokat. Kihirdették előtte a letartóztatási végzést s rögtön intézkedtek, hogy még a mai nap folyamán a Markó uccai fogházba kerüljön.

MINISZTERTANACS.

Budapest, febr. 4. A kormány tagjai ma délután 5 órakor Bethlen István gróf miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartottak, melyen Mayer János földmüvelésügyi miniszter előadásában letárgyalta és elfogadta a szesz-forgalom szabályozásáról és értékesitéséről szóló törvényjavaslatot. A minisztertanács, mely ezután folyó ügyeket tárgyalt, este fél 11 órakor ért véget.

Szívhajok ellen kisasszony szedjen tangó!« és Mocsánvi-Lakos többi slágere Homocord gramofon lemezeken még kaphatók **Berzékinél, Piac ucca 38. szám. (udvarban).**

Erdekes tervek a debreceni idegenforgalom fellenditésére

Beruházásokat eszközölnek a Hortobágyon. — Megjavitják a közlekedést. — Gazdag programm a Csokonai-hétre.

A debreceni idegenforgalmi hivatal nagy előkészületeket tesz az ezévi idegenforgalom fellenditése érdekében. Dr Vásáry István polgármester ugyanis megbizta dr **Ecsedi** István muzeum igazgatót és **Oláh** Bélát, hogy dolgozzák ki a Hortobággyal kapcsolatos programot és tegyenek javaslatot a szükséges létesitmények elkészitésére.

A megbizás alapján Ecsedi és Oláh kint jártak a Hortobágyon, tüzetes vizsgálatot tartottak és tapasztalataik alapján irásba foglalt jelentést és javaslatot terjesztettek a polgármester elé. Elgondolásuk és a javaslatuk a következő.

Legelső és legfontosabb feladatnak tartják a Debrecen-hortobágyi közlekedés megjavitását, mert a mostani menetrendviszonyok alig teszik lehetővé, hogy az idegenek tömegesen keressék fel a nagy magyar pusztát.

Föltétlenül szükséges, hogy az Üzletvezetőség délutáni vonatot állitson be, amely 5 óra tájban indulna vissza a Hortobágyról

és igy elegendő idő állana az idegenek rendelkezésére, hogy a Hortobágyot megtekintsék. Most reggel és délelőtt indulnak ki vonatok és csaknem mindenki kénytelen félegykor visszatérni a Hortobágyról Debrecenbe, mert a következő vonat csak késő este indul a pusztáról.

Még ezenkivül is szükségesnek tartják géperejü járművek beállitását is és etekintetben igen figyelemre méltónak jelölik meg az autóforgalmi ajánlatát, amely 12 személyes autócart hajlandó rendelkezésre bocsátani.

Az idegenek ellátásának alapfeltétele, hogy a csárdánál jóvizü kutat létesitsenek. Az üditő ivóviz problémája kétféleképpen volna megoldható vagy a csárda udvarán furnának kutat, vagy a két kilométerre fekvü mátai artézi vizet vezetnék a csárdához.

Javasolják, hogy a csárda körgyékét parkirozzák, a kertet hozzák rendbe, hogy az idegenek számára oázis-szerü árnyas terület álljon rendelkezésre.

A Hortobágy vizét duzzasztóval állandósitani kell, mert a jelenlegi állapot szerint a meder teljesen kiszárad, holott a vizre állattenyésztési okokból is nagy szükség van, de nem kevésbé fontos, hogy a vendégek a folyón csolnakázhassanak.

A csárdához tartozó 6 városi szobából hármat muzeumi célra át kellene engedni néprajzi, geológiai és állattani gyüjtemények számára. Ugyanitt kivánatosnak tartják egy üzlethelyiség berendezését, a melyben debreceni és hortobágyi vonatkozásu néprajzi cikkeket árusitanának.

Okvetlenül szükséges egy kilátótorony épitése, amelynek helyéül vagy a hortobágyi csárda hidfelőli oldalát, vagy a nyugati hidfőt tartják alkalmasnak.

Az idegenforgalmi hivatal hajlandó a csárdától a halastóig megbizható vállalkozó utján körutazási járatokat fenntartani, mégpedig vagy autóval, vagy ekhós szekerekkel.

Javasolják, hogy a Mátán lévő és már félig kiépitett hortobágyi strand a jelenlegi nagyságának háromszorosára kibővittessék.

Öltöző kabinál nádból készült, öblös alju vasalókat és hegyes tetejü kunyhókat és ehez hasonló stilusos pusztai nádépitményeket javasolnak.

A fürdőtelep kiépitéséhez okvetlenül szükséges a mátai telep rendbehozása, a gödrök feltöltése, a posványok kiszáritása, a fasor ültetése és a környék parkirozása.

A mátai ártézi viz olcsón hasznositható. Az idegenforgalmi hivatal szerez arra bérlőt hogy szénsavval telitve forgalomba hozza. A kut gázprodukciója a máati telep világitására elég. Tizenhat év óta van kihasználatlanul ez a gáz, a melynek észszerü értékesitése számottevő költségekkel nem járna.

Ugyancsak Oláh Béla vállalkozik a Hortobágy másik természeti kincsének, a keserüviz forrásának kihasználására. Ennek a forrásnak a vize teljesen egyenértékü a világhirü budai keserüvizzel.

Magára a Debrecen városi idegenforgalmi propagandára, illetőleg az idevonatkozó munka előkészitésére kiküldött bizottság a napokban megbeszélést tartott. Az értekezleten megállapodás történt abban, hogy a Csokonai-ünnepi hét junius 29-én kezdődik. Ez az időpont azért látszik a legalkalmasabbnak, mert Péter-Pál napja aratóünnep is, részben pedig már ekkor a tanév minden iskolában befejeződik, az internátusok megüresednek és az idegenek elszállásolásáról könnyebben lehet gondoskodni.

Ugyanebben az időben kezdődik a nyári egyetem tanfolyama, melyre megszállt területekről, sőt külföldről is mindig többen vesznek részt és ezt a csoportot is belehet vonni a Csokonai hét ünnepségeibe.

A Csokonai-kör pályadijat tüz ki Csokonai tárgyu szabadtéri előadásra alkalmas szcenárium megirására, mert az ünnepségek központjában egy szabadtéri előadás fog állani, zenei és világitási effektusokkal. — Ezt az előadást a Déri muzeum előtti téren tartják meg.

A városi Zeneiskola pályázatot hirdet Csokonai dalok megzenésitésére. A dijnyertes szerzemények a szabadtéri előadésokon kerülnek bemutatásra.

A közeli napokban küldöttség keresi fel a polgármestert, hogy a város vállalja el az elengedhetetlenül szükséges propaganda kiadványok költségeit, ami körülbelül 7—800 pengőt tesz ki.

A debreceni és tiszavidéki festőművészek kollektiv kiállitást rendeznek ugyanebben az időben. Az összes irodalmi társaságok együttes ülést tartanak. A szinházban Csokonai-tárgyu darabokat adnak elő. Az összes dalegyesületek közös hangversenyt tartanak. — A Máv. szimfónikus zenekar és szimfónikus cigányzenekar is hangversenyezni fog, a katonabanda pedig permanensen közremüködik.

Tömegvonzó sportesemények lesznek, csikósverseny, parasztszekér-verseny. A studióval tárgyalások folynak, hogy az egész hét folyamán debreceni közvetitéseket is adjon. Magától értetődik, hogy jelentős vasuti kedvezmények megszerzéséről gondoskodnak.

Az augusztusra tervezett »János vitéz« előadás ügyében tartanak az előkészületek. Mindenfelé fokozott érdeklődés mutatkozik az előadás iránt. A világhirü Theather Gesellschafts Bureau bécsi cég a legteljesebb erkölcsi és anyagi támogatást és közremüködését ajánlotta fel saját kezdeményezéséből. A főrendező személyét illetőleg Reinhardt professzorral, Kertész Mihály világhirü filmrendezővel, valamint Rainer Simonssal, a bécsi Volks-Oper főrendezőjével folynak a tárgyalások, amelyek a zenei részre vonatkozólag Dohnányival is igen kedvező mederbe kerültek.

Egészen bizonyos, hogy Debrecenben a nyár idegenforgalom tekintetében jelentős változást hoz és óriás tömegek érdeklődését kelti fel külföldön Debrecen iránt.

Most vesz órát, ékszert mindenki

még az is, kinek szüksége nincs rá!

Engel László ékszerész

költözködés előtt állván, 1931 február hóban kivételes nagy árengedménnyel árusit.

Használja ki e ritka nagy kedvezményt!

Piac-u. 52. sz. (Megyeháza mellett.)

A debreceni repülőgép-oszlop részt vesz a budapesti versenyen

Az Ifjúsági Aeró Kör előadást tart. —

Nemrégiben megirtuk, hogy iparossegédekből és tanulókból álló lelkes kis csapat, az iparostanonciskolában levő Ifjúsági Aeró Körben, **Szombathy** mérnök vezetése mellett, milyen buzgó munkásságot fejt ki, a gumimotoros repülőgépek épitése terén. Ők képezik az első debreceni repülőgép osztagot, amely nemcsak itthon, de a fővárosban is magára vonta a figyelmet, azon a versenyen, amelyet múlt évben rendeztek, csupa ilyen kis gumihajtásos repülőgépekkel.

Abban a műhelyben, ahol ezek a kis gépek készülnek, természetesen jelentékeny anyagi kiadás is mutatkozik, mert a fa s egyébb anyagot készpénzért kell vásárolniok. A pénzt úgy teremtik elő, hogy a gyermekek számára nagyon alkalmas kedves és egészséges játékszert megvételre felajánlják és készséggel elkészitik, másrészt pedig nivós müsoros előadást rendeznek az ipariskola nagy tornatermében. Erre az előadásra annál is inkább felhivjuk a közönség figyelmét és kérjük a csekély áldozatot, — mert a befolyó jövedelemből **a tavaszi budapesti versenygépek anyagát és költségét szeretnék előteremteni.** Nem adományokat kérnek, hanem minden fillérért ellenszolgáltatást adnak.

Az ipariskola igazgatósága a következő közleményben adja hirül az előadást:

Meghivó.

A debreceni iparostanonciskola ifj. Aeró Körének, 1931. február hó 7-én este, félnyolc órakor, az ipariskola tornatermében tartandó mükedvelő előadására.

Müsor: 1. Nyitány. Induló: Játsza az ifjúsági zenekar. — 2. Szavalat. Lengyel fogoly. Szavalja: Kiss József. 3. Énekszám. Énekel: Kiss Kató. — 4. Tánctrió. Előadják: Szabó Károly, Kiss Etel, Dudás József. — 5. Forog, vagy nem forog. Parasztkomédia, egy felvonásban. Szereplők: János gazda —Szabó Károly Antal bátyja—Balogh István. Kati—Kiss Kató, öregasszony —Kiss Jolánka. Konferál és rendez Szabó Károly. — Müsor után tánc. Müsor után a megjelentek között hat darab, a kör által készitett kis repülő modellgéppel és két cserépvirágot sorsolunk ki. Müsormegváltás nyolcvan fillér, tanulóknak ötven fillér. Adományokat a kör felszerelésére köszönettel fogadunk.

Az ipariskola igazgatósága.

Hibátlan selyemharisnya

P. **2.10** párja.

Cipők

már **12.50**-től kezdve

Benyáts Emil áruháza,

DEBRECZEN.

Kávéházban, borbélynál kérje a „Debreczen"-t.

Kivégezték Ambrus Istvánt, a rablógyilkos volt csendőrőrmestert

»Isten veletek«, kiáltotta az akasztófa alatt. — Hét perc alatt következett be a halál. — A siralomházban elbucsuzott édesanyjától és testvéreitől Ambrus István, aki hajnali háromtól hatig aludt. Megható módon bucsuzott el a halálraitélt édesanyjától és testvéreitől.

Pécsről jelentik: Tegnap beteljesedett Ambrus István volt sendőrőrmester végzete, kit jogerősen halálra ítéltek. A szörnyüségesen megtévedt ember elvette büntetését, számára nem volt kegyelem és tegnap reggel az akasztófán lakolt sulyos bünéért.

A siralomházban

Kedden délelőtt két törzsfoglár a honvédügyészség fogházának egyik termébe vezette Ambrus Istvánt. Itt hirdette ki előtte Kretschmacher ezredes-hadbiró, hogy a kormányzó elutasitotta kegyelmi kérvényét és szabad folyást enged az itélet végrehajtásának.

A gyilkos csendőrőrmester végigvágódott a padlón.

Fellocsolták és elvezették. De most már nem a katonai fogház cellájába zárták. Az épület előtt állt egy öreg, kopott batár. Ambrust két szuronyos fogházőr kiséretében ebbe ültették és a polgári törvényszék fogházába vitték. Itt a 19. számu cellát már berendezték siralomháznak: szék, asztal, fekete posztóval letakart priccs és fekete vaskályha.

Az ügyvédemmel akarok beszélni. Hivják a védőmet — könyörgött Ambrus István.

Az arca viaszsárga volt, teljesen összeroppant, hetven kilóról negyven kilóra fogyott le a fogházban.

Dr Franko Zoltán, Ambrus védő ügyvédje csakhamar megérkezett fogházba Amikor Ambrus meglátta ügyvédjét, sirni kezdett, mint a gyerek.

— Hát bekövetkezett, doktor ur, hát nincs kegyelem!

— Nyugodjék meg Ambrus István — vigasztalta a védő — éppen most küldöm a táviratot a kormányzó urnak és ebben kegyelmet kérek magának.

— Nem bizom én már ebben, bitón halok meg. Ez fáj legjobban. Lőjjenek főbe, vagy csináljanak velem akármit, de nem akarok ilyen gyalázatos módon meghalni.

Nem beszélt tovább. A védő még egy félóráig ott időzött nála, majd elhagyta a siralomházat.

Papot hozattak ezután Ambrus Istvánhoz, Hubay alezredes-esperes jött el hozzá, aki déli 11 órakor Urvacsorát osztott az elitéltnek. Aztán Ambrus mintha valamivel nyugodtabb lett volna. Jött a fogházfelügyelő, jöttek a hivatalos emberek, megkérdezték, mi az utolsó kivánsága.

— Nincs nekem semmi kivánságom.

— Mit akar enni ebédre?

— Nem kérek én semmit, nem kérek én mást, mint amit eddig ettem

— Kiván-e végrendelkezni?

Könny futotta most el Ambrus István szemét, elcsukló hangon ezeket mondta:

— *Öt pengő fogolyilletményem van a pénztárban. Adják azt oda szegény édesanyámnak. Nem maradt ezenkivül semmim.*

NEM FOG-E FÁJNI, — KÉRDEZTE AMBRUS A HÓHÉRTÓL

Délben sertéssültet, süteményt hoztak be a cellába és az asztalra került nehány cigaretta is. Ambrus mohón kapott a cigaretták után, egyikről a másikra gyujtott és gyorsan kiitta a bort is. Az ételhez alig nyult hozzá. Ebéd után arra kérte őreit, hogy küldjék be hozzá a hóhért.

Kozarek nem akarta meglátogatni az elitéltet, mert azt hitte, hogy felizgatja. Ambrus azonban ragaszkodott kéréséhez, mire Kozarek bement hozá a cellába.

Amikor a hatalmas termetü állami bakót az elitélt meglátta, odalépett hozzá és görcsösen szorongatni kezdte a kezeit:

— Nem fog fájni ugye? — kérdezte tőle.

Kozarek vigasztalni kezdte Ambrus Istvánt:

— Mindannyiunk sorsa a halál. Van, aki nyugodtan megy az uccán, elüti egy autó és egy szempillantás alatt meghal. A halált nem kerülheti el senki.

Ezután a hóhér eltávozott a siralomházból és segédeivel együtt az ügyészség fogházának udvarára sietett, hogy az akasztófát előkészitse.

A halálraitélt drámai találkozása édesanyjával és testvéreivel

Délután feketeruhás, megtört öreg asszony jelentkezett a fogház bejáratánál. Egy fiatal nő és egy fiatalember támogatták: Ambrus István édesanyja és testvérei érkeztek meg Siklósról.

Amikor az asszony belépett fia siralomházába, hangos zokogásban tört ki, megölelte fiát és percekig csüngött rajta. Ambrus némán, szótlanul állt, majd belőle is kitört a zokogás:

— Édesanyám, meg tud-e nekem bocsátani? — kérdezte a gyilkos fiu az édesanyját.

Az anyóka odatipegett egy székhez:

— Én megbocsátok neked, fiam.

Leült és a cellára néma csend telepedett. Lassan, vontatottan indult meg a beszélgetés az anya és fia között.

— Amit tettél, fiam, azért a földi igazságszolgáltatás előtt lakolnod kell. De itt a lelkész ur, itt a mennyei biróság...

És itt elcsuklott ismét Ambrus István öreg édesanyjának hangja.

A megrázó drámai találkozás után odalépett Ambrus elé nővére és fivére is, akik ugyancsak sirva vettek tőle bucsut. Este nyolc óra volt, amikor Ambrusné eltávozott a fogházból. Csak az idősebb Ambrus fiu maradt gyilkos öccse mellett a siralomházban. Egész éjszaka mellette volt ő is, meg a pap is.

AZ UTOLSÓ ÉJSZAKA

Hajnali félhárom óráig volt fent Ambrus és csak három óra tájban jött álom a szemére.

Hat óráig nyugodtan aludt. Akkor két fivére is eltávozott.

A KIVÉGZÉS REGGELÉN

Hat órakor már mozgalmas volt az élet az ügyészség fogházában, amely előtt hatalmas tömeg gyülekezett, de csak belépőjeggyel lehetet bejutni a kivégzés szinhelyére. A honvédtörvényszék elnöke mintegy nyolcvan belépőjegyet adott ki, pár perccel hat óra után Takács Dezső csendőrőrnagy, végrehajtási parancsnok vezetésével felvonult a fogház udvarára negyven csendőr, akik a kivégzési négy szöget alkották.

Háromnegyed hétkor már teljesen megtelt a fogház udvara. Kalapjával nagyokat köszönve megérkezett Kozarek Antal itéletvégrehajtó két segédjével. Nemsokára megjött Puha Imre dr honvédezredes-hadbiró, azután Jilly László dr csendőrőrnagy-ügyész és Topolay Márton dr jegyzőkönyvvezető. Megérkeztek az orvosok is, Glavik csendőr-ezredorvos és Csongor törzsorvos. A Mecsek felől csipős hajnali szél fujdogált és a kivégzésen résztvevő közönség didergően huzza össze kabátja gallérját...

Isten veletek, kiáltotta utóljára Ambrus István

Egyszerre csak kinyilik az udvarról a fogházba vezető ajtó és őrei között megjelenik **Ambrus István**, a halálraitélt rablógyilkos csendőrőrmester. Mellette Hubay tábori esperes. — A rablógyilkos összehuzott tagokkal, mellére csukló fejjel, kimérten lépked a vesztőhely felé.

Amikor a kivégzési négyszög közepére ér, kemény vezényszó pattog. A halotti csendben kisértetiesen hangzanak a halálraitélt léptei. — Az őrök az akasztófától balra elhelyezett, fehér teritővel boritott asztal elé vezetik Ambrus Istvánt. Itt áll Puha Imre dr honvédalezredes hadbiró, aki mindjárt meg is kezdi a halálos itélet kihirdetését.

Halálravált arccal, falfehéren hallgatja Ambrus a pécsi honvédtörvényszék itéletének rendelkező részét, amely szerint a halálos itéletet azért kapta, mert egy évvel ezelőtt előre megfontolt szándékkal több fejszecsapással és késszurással, majd sodrófaütésekkel meg gyilkolta a szalántai postamesternőt és annak nővérét. — Az elsőfoku itélet ellen benyujtott semmiségi panaszokat a legfelsőbb honvédtörvényszék elutasitotta, a kegyelmi kérvénynek pedig a kormányzó nem adott helyt.

Az itélet kihirdetése után az alezredes-hadbiró **Kozarek Antal** felé fordul és harsány hangon mondotta:

— **Itéletvégrehajtó ur, teljesitse kötelességét!**

Ebben a pillanatban a halálraitélt mellé lép Kozarek két segédje. Ambrus halottfehér arccal **nyugodtan engedi**, hogy kezét összekössék, majd hogy a két segéd megragadja és feltegye az akasztófa előtti zsámolyra. **Kozarek az akasztófa mögül pillanatok alatt** teszi nyakára a kötelet, amelyet az akasztófa tetején lévő kampóba hurkol.

— **Isten veletek!**

— kiáltja Ambrus a halál küszöbén, de a következő másodpercben már a két segéd alulról meghuzza a lábára erősitett kötelet. Hét óra hat percet mutatott ekkor az óra.

A halál hét perc alatt következett be

Kozarek hátulról Ambrus arcára illeszti tenyerét **és száját eltakarva összeszoritja az orrát.** Ebben a pillanatban az akasztott ember arcába szökik **a vér**, majd elkékül az arc és utána hirtelen hamuszürke lesz.

Hét óra kilenc perckor Kozarek lelép az emelvényről és Puha alezredes, hadbiró elé lépve, jelenti, hogy **az itéletet végrehajtotta.**

Majd visszamegy és **Ambrus arcát megtörölve,** egy fehér kendővel letakarja.

Harsány vezényszó hallatszik:

— **Imához!**

Hubay tábori esperes rövid imát mond. A közönség vele együtt kalaplevéve imádkozza a Miatyánkot.

Ismét kemény vezényszó hangzik:

— Imától!

A csendőrök vállrateszik a fegyvert, amelyről ujabb vezényszóra lekerül a szurony.

Most másodpercenkét lép az akasztófán függő testhez a két orvos és sztetoszkóppal hallgatja a szivverést.

Az orvosok hét **óra** tizenhárom perckor jelentik Puha alezredes-hadbirónak, hogy a halál beállott. **A halál tehát hét perc alatt következett be.**

Ismét vezényszavak csattognak. A kivégzési négyszög szétoszlik és a csendőrök elvonulnak a vesztőhelyről. A közönség is oszlani kezd — A közönség sorában ott van Petz József szalántai kereskedő is, akit hetekig gyanusitottak a gyilkosság elkövetésével. Ambrus István vallatta és többször meg is verte. — Petz meg is jegyzi:

— **Csupán a véletlennek köszönhető, hogy nem én lógok most Ambrus helyén.**

Éjszaka temették el a kivégzett holttestét.

Amikor a kivégzésen résztvevők elhagyták a fogház épületét, a fogház udvarára begördül a pécsi anatómiai intézet fekete halottszállitó autója. — Ambrus István holttestet az anatómiai intézetbe kerül. A kivégzett rablógyilkos csendőrőrmester temetéséről a katonai büntetőtörvénykönyv értelmében a honvédtörvényszék intézkedett. Éjszaka temették el, minden feltünés nélkül, előre kijelölt sirhelyre.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

Férfi ruha tisztitása vasalása 4 pengő
Weisz kelmefestő, Arany János ucca 9. sz

A mezőgazdaság és a vasuti tarifák

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara szombaton tartja igazgatóválasztmányi ülését, melyen a mezőgazdasági élet sok nagyfontosságu kérdése kerül beható megtárgyalásra.

Értesülésünk szerint e gyülésen a közgazdasági ügyek csoportjában a vasuti szállitási tarifa revíziójáról is tárgyalni fognak. Informátorunk szerint a vasuti tarifakérdés már máskor is szerepelt a kamrai ülések tárgysorozatán, de mig az elmult években inkább egyes vidékek, igy főként a határszéli vármegyék külön érdekei szenvedtek e téren, tehát főként helyi vonatkozásokban törekedett Kamara a vasuti tarifák mérséklésére, addig most, a mezőgazdasági terményárak példátlan lezuhanása miatt már az egész Tiszántul gazdaérdekeltsége nevében sürgeti a szállitási dijtételek csökkentését.

A jelenlegi vasuti tarifák 1926. óta vannak érvényben, azok megállapitása a 30 pengőn felüli buzaárak idején történt, amikor a többi mezőgazdasági termények ára is a buzával arányosan, jóval magasabb volt, mint most. Abban az időben szabolcsmegyei állomásokról a buza helyi árának 9—11 százalékáért elszállitható volt Budapestre, mig ma ugyanezen állomásokról helyi árának (boletta nélkül) csak 26—28 százalékáért szállitható Budapestre.

Még sulyosabb a helyzet a rozs szállitása terén. Szabolcs- és Szatmármegye állomásairól a vasuti tarifa életbeléptekor a rozs helyi árának 17—28 százalékáért volt Budapestre szállitható, mig ma a helyi árnak (boletta nélkül) 50—100 százalékát teszi ki Budapestig a vasuti fuvardij. Nem egy olyan állomás akad Szatmárban, ahonnan többet kell a pesti árból levonni fuvardijba, mint a termény helyi ára.

Sajnos, semmivel sem kedvezőbb a helyzet a többi mezőgazdasági termények szállitásánál sem, hiszen minden terményünk ára lemorzsolódott azóta, mióta változatlanul fennállnak a mai vasuti szállitási tarifák.

Természetes tehát, hogy az agrárérdekeltség, amikor termelvényeit olcsó árak mellett is alig képes értékesiteni, arra törekszik, hogy a szállitás olcsóbbá tételével segittessék elő az értékesitési válság enyitése és versenyképesebb áron jelenhessék meg terményeivel a belföldi gócpontokon, elsősor Budapesten. Különös fontossága van a vasuti fuvardijak mérséklésének export viszonylatban, mert a külpiacokon a magas belföldi fuvarral terhelt agrártermények a mindinkább kiélesülő versenyben alulmaradnak. A vasuti fuvardijak mindig a termelői árból vonatnak le, tehát az e cimen felmerülő terhet teljes egészében a mezőgazdasági érdekeltség viseli. A Kamara a gazdatársadalom jogos kivánságának ad hangot, amikor a vasuti szállitási tarifa legsürgősebb revizió alá vételét kéri és a szállitási dijtételeknek a szállitott termény értékéhez arányositása alapján ujból megállapitását sürgeti.

Figyelemre méltó, hogy mig nálunk a vasuti szállitási dijtételek változatlanul maradtak, vagyis az áru értékéhez viszonyitottan nagy mértékben emelkedtek, addig a tengeri hajófuvardijak a buza áresésével lépést tartó jelentős mérséklést mutatnak. A tengeri szállitási dij 1929 januárjában az Amerikai Egyesült Államokból az európai kontinensre 100 kg. buzáért 2.01 pengő volt, vagyis a pesti árhoz arányitva a buza értékének 8.42 százaléka. Az akkor 23.87 pengős buzaár 1930 októberére 15.10 pengőre esett le, viszont a tengeri fuvardij 0.88 pengőre, tehát akor a buza értékének 5.82 százalékáért hajózta át az óceánt.

A hajófuvardij mérséklése tehát a buza áresést tulhaladó módon következett be, bizonyára azért, hogy a tengerentuli buza minél versenyképesebb lehessen az európai piacokon.

Fentiekből nyilvánvaló, hogy a magyar vasuti tarifa revizió alá vétele már nem késhetik, ez az elsősorban érdekelt mezőgazdaságon kivül közgazdasági érdekből is kivánatos és régen időszerü. A Kamara ily értelemben és számszerü adatokkal indokolva kivánságát, már is felirt a kereskedelmi kormányhoz és a földmivelésügyi kormányt és Országos Mezőgazdasági Kamarát is kérte a tarifa revizió mielőbbi kieszközlésére.

A homokkerti villamos ügye

Villamos vagy autóbusz forgalom. — Vita a Szabó Kálmán utca burkolási költségei körül.

A homokkerti villamos ügyében az érdekeltek tegnap délben a városháza tanácstermében, Vargha Elemér h. polgármester elnöklésével értekezletet tartottak.

A HÉV kiküldöttei előtt körvonaloztatott a város álláspontja.

Az értekezlet eredményéről információt nem kaptunk, mert a bizottság tagjai részben külföldi tárgyalásaik, másrészt betegség miatt nem jelenhettek meg és csak Gál Samu HÉV igazgató és Kemény Viktor jogtanácsos vettek részt az ülésen.

Ők a maguk részéről tudomásul vették a város álláspontját s kivánságát azzal, hogy az igazgatóságtól 8 nap alatt konkrét választ eszközölnek ki, hogy a kérdés végleges elintézés céljából a februári törvényhatósági bizottsági közgyülésre előterjeszthető legyen.

Ami magát a város álláspontját illeti a homokkerti villamos ügyében, erre vonatkozólag illetékes helyen azt a felvilágositást kaptuk, hogy a város felfogása szerint a HÉV-re lényeges, nagyösszegü anyagi befektetés megtakaritást jelent, ha nem villamost épit; ennélfogva a Szabó Kálmán utca burkolásához hozzájárulhat, hogy ott autóbuszforgalmat létesithessenek.

Más oldalról viszont ugy értesültünk, hogy a HÉV a maga részéről nem hozhat nagyobb áldozatot, mert a két ut között, amelyet a villamos, vagy az autóbusz forgalom céljára épittetni kell, nincs olyan nagy különbség, mint ahogy azt a város megálapithatónak véli.

Igaz ugyan, hogy a villamos épitésének költsége nagyobb, mint amennyit a város kiván, azonban ezt a nagyobb költséget a HÉV-nek módjában áll a koncessziójának hátralevő hosszabb ideje alatt törleszteni, mig az autóbusz berendezési költségét rövid idő alatt kell kifizetnie és a gépkocsik 5—6 év alatt rendesen tönkremennek.

Egy komádi orvos ügye a debreceni törvényszék előtt

Hiába hivták a gyermekágyas anyához, aki 12 órára a szülés után meghalt.

Rendkivül érdekes és jellemző ügy foglalkoztatta tegnap délelőtt a debreceni törvényszék Rézler-tanácsát, mint felebbviteli biróságot. Dr Zonda László komádii orvos került a vádlottak padjára gyógysegély megtagadásának vétségével vádolva. Az ügy előzményei a következők:

A mult év őszén egy szegény komádii földmüves felesége lebetegedett. Estefelé megjött a bába és az asszony egy egészséges fiugyermeknek adot életet. A szülés lefolyása normális volt, utána azonban az anyát erős görcsök lepték meg, ugy hogy a bába azt tanácsolta a férjnek, hogy azonnal hivjon orvost, mert az anya betegsége esetleg végzetes következménnyel járhat.

Már este volt és a szegény földmives kétségbeesetten futott orvosért, hogy feleségét megmentse az életnek és gyermekeinek. Először a legközelebb lakó dr Zonda László orvos ajtaján kopogtatott be:

— Orvos ur kérem, jöjjön gyorsan, a feleségem gyermeket szült és most nagyon beteg!

Zonda dr nyugodtan fogadta a napszámos siránkozását, megirt egy receptet és azzal utjára bocsájtotta.

Az orvosságtól nem lett jobban a beteg, mire Lukács László dr Szőke Gyula orvost kereste fel. De ez is megtagadta a segitségnyujtást. Kijelentette, hogy beteg és nem tud hazulról elmenni. Ugyanigy járt a szerencsétlen ember Rosenzweig orvosnál is, aki elfoglaltságára való hivatkozással nem jött el a kinok között vergődő asszonyhoz.

Hajnal volt már, mikor Lukács ujra ott állt Zonda dr ablaka alatt:

— Orvos ur, az Istenre kérem, meghal a feleségem, jöjjön, segitsen!

— De az orvos most sem jött. Eltelt pár óra és a kétségbeesett férj ismét ott volt az orvosnál:

—Ha nem jön azonnal a doktor ur, meghal a feleségem! — mondotta.

Most már kijelentette Zonda dr, hogy elmegy. Ez reggel hét órakor történt és az orvos 9 óra tájban tényleg megjelent a betegnél. Nehány injekciót adott neki, de már nem lehetett rajta segiteni, a szegény asszony tiz órakor meghalt.

Az esetből kifolyólag Lukács László feljelentést adott be az ügyészséghez dr Zonda László és dr Szőke Gyula ellen. »Mit csináljak most én szegény hadirokkant asszony nélkül három kis gyermekemmel« — irta kétségbesett hangu levelében.

Biharvármegye alispánja is foglalkozott ezzel az üggyel. Elrendelte a fegyelmit a két orvos ellen és a bünper jogerős befejezéséig felfüggesztette őket állásuktól. — Közben az ügyészség is befejezte a nyomozást és miután kihágást látott fennforogni, az ügyet elbirálás véget áttette a berettyóujfalui járásbirósághoz.

A járásbirósági tárgyaláson dr Zonda László azzal védekezett, hogy őt először éjjel egy órakor hivta Lukács a beteghez. Miután neki csak annyit mondott, hogy a szülés rendben folyt le és a betegnek görcsei vannak, ő ez ellen port rendelt. Reggel azután lement az asszonyhoz, akinél szivgyengeséget állapitott meg. Először azért nem ment el, mert isiásza van és alig tud járni.

Dr Szőke Gyula pedig azt adta elő, hogy ő a kérdéses éjjel betegen feküdt és Rosenzweig orvos kezelte. Idevonatkozólag orvosi bizonyitványt is csatolt Rosenzweigtől. Kihallgatta a biróság Lukács Lászlót, aki félig sirva tette meg vallomását és általában ugyanazt adta elő, mint amit a feljelentésében leirt. Végül a szülésznő tett vallomást, aki maga is végigjárta a szomoru éjszakán a község orvosait, de senkit sem talált, aki a gyermekágyas anyának segitségére jött volna.

A járásbiróság dr Szőke Gyulát a vád alól felmentette, mert beigazoltnak vette, hogy az tényleg beteg volt és nem hagyhatta el lakását. Dr Zonda Lászlót ellenben bünösnek mondta ki a biróság gyógysegély megtagadásának vétségében és 100 pengő pénzbüntetéssel sujtotta. Az itéletet a vádlott és védője felmentés végett megfelebbezte, az ügyészi megbizott azonban nem jelentett be sulyosbitás végett perorvoslatot.

Ilyen előzmények után került tegnap az ügy a debreceni törvényszék egyik felebbviteli tanácsa elé. A tárgyaláson dr Rézler Ervin tanácselnök elnökölt és megjelent azon dr Zonda László is.

Az iratok ismertetése után a vádlott orvos szólalt fel és igyekezett menteni eljárását, mire az elnök megjegyezte:

— Érdekes, hogy azon az éjjelen minden orvos beteg volt Komádiban!

A perbeszédek elhangzása után a biróság tanácskozásra vonult vissza, majd Rézler Ervin elnök kihirdette az itéletet: a törvényszék a járásbiróság itéletét annak indokainál fogva helybenhagyja. Kiemelte az elnök az indokolásban, hogy a törvényszék csak azért nem sulyosbitotta a vádlott büntetését, mert idevonatkozólag az elsőfoku itélet nem volt felebbezéssel megtámadva. A törvényszék itélete jogerős.

—oooOooo—

Szén, koksz és tüzifa
a legjobb minőségben, legolcsóbb árban beszerezhető:
Gabányi utóda Láng Miklós
Debrecen legrégibb üzletében
CSAPÓ-UTCA 28. SZÁM ALATT. — TELEFON: 4—49.

Ma van Mocsányi—Lakos világhirü zenehumoristák

vig estje az Arany Bika dísztermében, este 8 órakor.

Kitünően sikerült a Mérnök- és Epitész Egylet estélye

Tegnap este tartotta meg a Debreceni Mérnök- és Epitészegylet szokásos összejövetelét, az Arany Bika üvegtermében. Estélyi ruhás hölgyek és urak töltötték meg az üvegtermet, hogy valóban minden talpalatnyi helyet elfoglaltak. — Teritett asztalok várták a vendégeket, mert az estély vacsorával kezdődött. A megjelent előkelőségek sorában ott láttuk Jármy Tamás és Kovássy Kálmán miniszteri tanácsosokat, Balás Károly kormányfőtanácsos, üzletigazgatót, Rimanóczy Béla és Korbély József kormányfőtanácsosokat, — Szlabey ezredes csendőrkerületi parancsnokot, Cseley Gyula, Kovács Barna, Zivuska Ferenc ezredeseket, Ungváry György főfelügyelőt, Aberle Raymund igazgatót, Jánossy Miklós felügyelőt Nyiregyházáról, Benedek Lajos főmérnököt, Pauchly Géza OTI főorvost, dr. Hódy Béla és Böszörményi Béla ügyvédeket, Dózsa György igazgatót, Hutiray József főorvost, Fekete Lajos főmérnököt és sok más előkelőséget.

Az első felköszöntőt Ungváry György főfelügyelő mondotta, ki rámutatott ezeknek az estélyeknek a céljára. A mérnöki összetartás, a vendégekkel való barátság kifejezése és az évenként szokásos estély, melynek megtartásától az idén sem tekintettek el, mert hiszen erre a szolidaritásra és összetartásra a mai világban még nagyobb szükség van.

A jelenlevő hölgyekre, vendégekre és a kartársakra üritette poharát.

Dr. Böszörményi Béla ügyvéd a Mérnök Egyesület vezetőségét köszöntötte fel, a szivesen látottaknak mondott vendégek nevében. Ideálisan realizálva látja azt a sokat hangoztatott gondolatot, hogy a különböző társadalmi rétegeknek minden megkülönböztetésre alkalmas gondolat kivülhagyásával kell összefogniok és a közös jövő ideálján munkálkodniok. — Nem lett volna szerencsés gondolat, ha a Mérnök Egyesület ez évben mellőzte volna ennek az évtizedek óta megszokott estélynek a megrendezését, mert a mai, nehéz gondokkal telt időkben kétszeresen szükség van a széttagozottság meg szüntetésére s az egymással való érintkezés keresésére. Mert a gondolatok kicserélése megnyugvást, vigaszt s a jövőre reményt érlelnek.

A felköszöntőket nagy tetszés fogadta és a vacsora után a fiatalság táncra perdült. A menü Láng Imre kitünő konyháját dicséri. A megjelent hölgyek névsorát a következőkben sikerült összeállitani:

Urasszonyok: Szabó Gáborné, Cselley Gyuláné, Aberle Raymundné, Dózsa Györgyné, dr. Salgó Lászlóné, dr. Böszörményi Béláné, Pullmann Endréné, Fehér Kálmánné, Balás Károlyné, Pauchly Béláné, dr. Major Sándorné, Münczer Gyuláné, Tolmácsy Mártonné, dr. Szabó Ferencné, dr. Varga Istvánné, Sztraka Péterné, Egyedi Andrásné, Orbán Károlyné, Benedek Sándorné, Fekete Lajosné, Kónya Lászlóné, Ruderschmidt Jenőné, Takács Gyuláné, Kerekes Gézáné, Makkos Nándorné, Des Combes Henrikné, Rimanóczy Béláné, Borossy Józsefné, dr. Mayer Elekné, dr. Semidt Félixné, Jánossy Miklósné, dr. Hutiray Józsefné, Häuffel Béláné, Vágó Gyuláné, Reinhardt Kálmánné, Vass Gáborné, Faller Gusztávné, dr. Génesy Sándorné, Nagy Sándorné, Halmos Rezsőné, Deák Tivadarné, Czenner Istvánné, Jerzsák Béláné, Ungváry Györgyné, Kovássy Kálmánné, lovag Berkes Lajosné.

Urleányok: Török Margit, Török Ilona, Kiss Irén, Dózsa Eta, Dózsa Juci, Benedek Lolli, Smidle Izabella, Pauchli Margitka, Erzsike és Barika, Dózsa Anna, Haty Annus, Tolmácsy Sári, Kafcsák Terus, Sztraka Márta, Orbán Margit, Benedek Lujzika, Horváth Gizike, dr. Kosztolányi Margit, Jánossy Maci, Hutiray Eta, Häuffel Edit, Reinhardt Eszter, dr. Ferenczy Jolán, Veresmarty Sári, Ungváry Evelin.

*

A megjelent hölgyek által viselt estélyi kalapok és fejdiszek túlnyomó részben ANNY-nál készültek és a kitünő szalon eredeti kreációi méltán keltettek feltünést.

„Ady Endre és a kálvinizmus"

Ady Lajos tankerületi főig azgató előadása Nyiregyházán

Nyiregyházáról irják: A Református Nőegylet vasárnapi müsoros délutánján Ady Lajos kir. tankerületi főigazgató tartott előadást „Ady Endre és a Kálvinizmus viszonyáról". A testvéri kegyelet vetett világot az időben és térben távozó vátesz agyonvitatott kálvinista és vallásos relációinak mesterségesen rejtelmesitett „clair obscur"-jére. A mindvégig közvetlen elegánciáju előadás előbb a kálvinista részen morajló, értékelő vita vezérszólamaival foglalkozott. Ravasz László a moralitás szemszögéből bizonyos etikai fanyarsággal fogalmazza meg szellemes, de hideg álláspontját az Ady-kérdésben s nem vitatható, nagy tekintélyével felkapott plattformot ad a kritikátlan kényelmeskedőknek. A másik póluson az erdélyiek nagytehetségü iró püspöke, dr. Makkay Sándor „Magyar fa sorsa" cimü hires könyvével megnyitja Ady helyes meglátásának szinte végtelen és gyönyörüséges horizontját. Itthon Ravasz László védekezését higitja tovább ifju Szász Károly, amire a baconi mesemondó, Elek apó, néhai Benedek Elek ir erőteljes elleniratot a Brassói Lapok 1927. évi juliusi és augusztusi vasárnapi számaiban, „Püspök és püspökfi" cimen. — Katholikus részen a Magyar Kultura foglalkozik a hitelvi akadályok lehetőségének határáig — előadó szerint — elég objektiven az Ady-üggyel. Hibáit nem individuális, hanem confessionális eredetüeknek tartja, ezideig minden református visszhang nélkül. Ami Ady Endre kálvinista lelkiségét illeti, itt tudni kell, hogy az elemi iskola 4 osztályát s a gimnázium 4 alsó osztályát róm. kath. iskolában végezte és igy ez az ősi református ivadék — akinek anyja és a nagyanyja is református lelkész gyermekei voltak — épen a világnézlet megalapozásának idején, öröklött kálvinista lelkületével ellenkező szellemü iskolák légkörében bizonyos lelki kettősséget idegez be. A gimnázium felső osztályait a zilahi ref. (Wesselényi) kol légiumban végzi. A ref. környezet azonban a XIX. sz. végi indifferens rationalista, liberális, szabadgondolkodó közönyével nem volt képes a korábbi katholikus behatásokat az ifju lelkéből teljesen kilugozni. Ehhez járult még a mult század végén kamaszkorát élő természettudományi gondolkodásának az atheizmussal kacérkodó berzenkedése. Mindezek az alapelemek kiesengnek Ady költészetéből is. — Nem kálvinista szellemü, de egyenesen flagelláns vers »Az alázatosság langy esője« cimü. A modern pogányság jut szóhoz a »Köszönöm, köszönöm, köszönöm«, »Isten drága pénze« és »Az Isten viselője« cimüekben, amely versek csak annyiban nevezhetők vallásosaknak, mert bennük az Istennel perlekedik a költő. De hamisitatlan kálvinista lelkülete tükröződik vissza p. o. az »Ádám hol vagy?«, »Az Ur érkezése«, »Teveled az Isten« és az »Imádság urvacsora előtt« cimüekben, amelyekben teljes közvetlenséggel szól a bünös ember a kegyelem Isteléhez. Az előadó, vérségi kapcsolatával indokolt subjectivitása helyett, az egész világos rendszerü előadáson a teljes irodalmi objectivitás uralkodott, ami a megállapitások fajsulyát 100 százalékossá emelte, éppen ebben a súlyos Ady-problémában.

NAGY SZÁMBAN KERESI FEL A KÖZÖNSÉG AZ ADY TÁRSASÁG KÉPZŐMÜVÉSZETI KIÁLLITÁSÁT.

Ötödik napja, hogy megnyilt az Ady Társaság képzőmüvészeinek tárlata s még mindig nagy számmal vannak az érdeklődők, akik fölkeresik a Déri muzeum kiállitótermét, hogy megtekintsék az ott elhelyezett müalkotásokat. A nagy érdeklődés érthető is, hiszen nagytehetségü müvészek szigoruan válogatott munkái kitünő összeállitásban töltik meg a termeket.

Medgyessy Ferenc két szoborterve legnemesebb alkotásai közé tartozik ennek a nagy magyar szobrásznak; Holló László tiszamenti tájai a legrokonszenvesebb oldaláról mutatják be ezt a nagyszerü müvészt. Berki Irma és Senyei Oláh István számos munkájából Debrecen lelke szól hozzánk: örömmel ismerünk rá szükebb hazánk sajátos szineire. Debrecen nagy természeti kincse, a csodálatos Hortobágy ihlette Káplár Miklóst is legjobb alkotásaira. Vadász Endre néhány nagyszabásu festménye és finom tónusu grafikái a dunai tájak melankólikus emlékeit őrzik.

A kiállitás nyitva van délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Az Ady Társaság kiállitásáról. Káplár Miklós: Kiszáradt füzfák.

BÁRÁNY SÁNDOR ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ TRAGIKUS HALÁLA.

Vérmérgezésben halt meg.

Budapest, február 7. Bárány Sándor Nagyatád egységespárti képviselője, ma reggel kilenc órakor Budapesten meghalt. A hir annál nagyobb részvétet keltett, mert Bárány pénteken még bentjárt a képviselőházban és örömmel beszélte, hogy a régenért balesetének — tudvalevően autóbaleset következtében mindkét lábát eltörte, — most már nyomát sem érzi meg is indultak a jelölő kombinációk.

és úgyszólván bot nélkül tud már járni.

Nem is ez a baleset okozta Bárány Sándor halálát. Szombaton váratlanul rosszindulatú tályog lépett fel, amely azután általános szepsist okozott. — Nagy kínok között, vérmérgezésben halt meg, háromnapos haláltusa után.

Bárány eredetileg főszolgabiró volt Nagyatádon, csöndes, magábazárkózott képviselő volt, az egységespárt egyik legfegyelmezettebb tagja. — A megüresedett nagyatádi kerületre ma délelőtt a parlament folyosóján már

Közérdekü levelek

HOZZÁSZÓLLÁS URAY SÁNDOR AMERIKAI TAPASZTALATAIRÓL SZÓLÓ ELŐADÁSAIHOZ.

Nem bírom szó nélkül hagyni a f. hó 18-án, 22-én és 24-én a KIE által rendezett felolvasó estélyekért, amelyeket Uray Sándor nagytiszteletü ur tartott amerikai utjáról, hogy szivem teljes melegével ne üdvözöljem ugy a KIE vezetőségét, valamint Uray Sándor nagytiszteletü urat. És hálás köszönetet ne mondjak a magasztos munkáért, amely ugy érzem és egész biztosra veszem, hogy örökbecsü lesz és áldás fog fakadni a magyar földön mindenütt a nyomán. A felolvasásoknak nagy fontosságát figyelembe véve, szükségesnek tartanám, hogy ezen felolvasások megismétlődjenek, még pedig olyképpen, hogy a rádió segitségével egész Magyarország azt meghallgathassa. Tudja meg egész Magyarország, hogy Amerikában egész uccafrontokon csupán csak az eső ellen védett, épitett asztalokon felerakva mindenféle hasznos olvasmányokkal, értékes könyvekkel és ujságokkal, teljesen felügyelet nélkül még éjszaka is villanylámpákkal van végig megvilágítva s nem vigyáz rá senki. És aki könyvet vagy ujságot akar vásárolni, odamegy s a könyveken vagy ujságokon feltüntetett árat lefizeti (az ott megjelölt helyre) és tovább megy. Senki nem akad, aki könyv vagy ujság árával adós maradna, vagy a pénzt elvinné onnan. Továbbá füszeres, hentes, mészáros abban a nagy felhőkarcolókban felveszik a lakóktól a rendelést és másnap reggel 6 órára az összes lakók rendelményeit becsomagolva, nevükkel ellátva lerakják kint az uccán a kapu elé és reggel, ahogy a lakók kelnek fel, mindenki lemegy és kiválasztja a csomagját. S nem akad közöttük egyetlen egy sem, aki a másik csomagját elvinné. Mindezt igazolni tudom, mert én is voltam Amerikában. Sírni szerettem volna, hogy miért nem lehet ez igy a mi hazánkban, Magyarországon is. Mert láttam, hogy az a puritán becsületesség is nagyban hozzájárult Amerika gyors felvirágozásához, mert a sajtótermékekhez nagyon olcsó pénzért hozzá juthatott, aki csak olvasni akart, mert azoknak az árát nem drágította meg a bolt bére és a felügyeleti költségek. Ha minálunk is igy volna, nem volnának a börtönök tele tolvajokkal.

Ez a része is megbecsülhetetlen fontos volt Uray Sándor nagytiszteletü ur felolvasásának, de százszorta és ezerszerte fontosabb volt még emél is az amerikai iskolatörvényekre vonatkozó előadása. Ezért az amerikai iskolai törvényekre vonatkozó előadásért külön áldja meg az Isten Uray Sándor nagytiszteletü urat és a KIE vezetőségét. Ez az előadás minden dicséretet, minden elismerést megérdemel s a magyar népet, főleg a diákságot örök hálára kötelezi. Mert ha a multban csak 50 évvel ezelőtt lett volna bátorsága valakinek ezt az előadást megtartani Magyarországon, mennyi sok szenvedéstől és nélkülözéstől mentette volna meg a magyarságot. És főleg azokat, akik tudományos pályára készültek. Mennyi sok könny elfolyt azóta, mennyi fiatal léleknek mentette volna meg az életét ez az előadás és mennyi nagy tehetséget, zseni lelkeket adott volna nekünk a szabad szellemben és szeretettel átitatott, a mosolygós tanitók és tanárokkal benépesitett ingyenes népiskola. Ebben az irányban kérem a KIE vezetőségének minden akadályt keresztültörő további működését, mert szörnyüség látni azoknak a szegény gyermekeknek egész esztendőn keresztül történő örökös magolását. Valósággal szóról szóra kell nekik betanulni az összes könyveket és mégis sokszor előfordul, hogy a tanár urak előtt a kérdésükre félelmükben nem tudnak felelni. A sok izgalom és félelem megöli a gyermekek lelkét és csak a tanár uraknak a nemes lelkületétől függ, hogy átengedik-e a vizsgán, vagy megbuktatják. És akkor oda lesz a szegény szülők által keservesen befizetett tandij s a könyvek ára. S neki is elveszett sok testet és lelket ölő könyveknek gyötrelmes munkája, illetve tanulása. És ez idézi elő sok ön-

Selyem csipkék divatszinekben óriási választékban **Petriknél,** Szent Anna u. 5. szám. Kérem kirakaromat megtekinteni. — Telefon 12 41.

érzetes léleknél az öngyilkosságot.

Tehát a további magasztos ragyogó munkájukra Isten áldását kérve, ne csüggedjenek, törjenek az igazságosság utján folyton csak előre!

Maradtam tisztelő hívök:

Csomor Gyula,
a »Meteor« mozgó tulajdonosa, törvényhatósági bizottsági tag.

A hegyekről már lefutott a hó

A hegyekről már lefutott a hó
És virulnak az árnyas ligetek,
Ahol Tevéled megpihenhetek
És vár a parton egy fehér hajó.

A templomban angyalkák sürgölődnek,
A régi szentek szelid szemmel nézik,
Mint felhőzik a tömjén fel az égig,
És glória vonja be esküvőnket.

És az áhitat elömlik a tájon,
Mint a legszentebb, szűz-hajnali álom.

— — — — — — — — — — — —

A hegyekről már lefutott a hó...

Piciny kis kunyhóm vágyón néz a völgyba,
Hogy mikor jön fel hozzám szivem hölgye?
Ó, miért nem lesz ez sohasem való?

Demény László.

Egy ismeretlen levélben magára vállalta Forgács Anna meggyilkolását

Érdekes bejelentés az Erdélyi-pör kuriai tárgyalásán.

Budapest, február 4. Erdélyi Béla bünügyének kúriai tárgyalásán érdekes esemény derült ki. A referáló bíró előadta, hogy a táblai tárgyalás előtt jelentkezett valaki, aki — természetesen levélben, — Erdélyi Béla ártatlanságát hangoztatta és saját magát vádolta a gyilkossággal.

Dr Bolla Aladár, a bünügy referens bírája tovább olvasta a mai tárgyaláson a törvényszék ítéletét, mely bizonyitékot bizonyitékra halmozva, részletesen indokolja meg a törvényszék álláspontját s magyarázza, hogy miért kellett Erdélyi Bélát életfogytiglani fegyházra itélni?

Tizenegy óra volt, amikor a fölváltva olvasó bírák befejezték a törvényszéki itélet ismertetését. Ezután ismét dr Bolla kúriai bíró vette át a szót és ezeket mondotta:

— Miután a törvényszék meghozta itéletét és az iratok a tábla elé kerültek, beadvány érkezett a táblához, — amelynek aláirása két kereszt volt.

Ez a beadvány a következőket mondja:

„Forgács Annát én gyilkoltam meg és nem Erdélyi Béla. Én vagyok az, aki a kritikus időben besürrantam a hotelszobába, abba, ahol Forgács Anna betegen feküdt. Féltékenységi jelenetet rendeztem, mert szerettem Forgács Annát és féltékeny voltam rá. A féltékenységi jelenet hevében kiveltem zsebemből azt a nyakkendőt, amelyet éppen akkor vásároltam, a nyakára szoritottam és megfojtottam. A gyilkosság után kisurrantam a hotelszobából. Felhivom tehát az illetékes hatóságok figyelmét, hogy nem Erdélyi Béla, hanem én vagyok a bünös...“

A beadványról, amelynek létezéséről mindeddig az illetékeseken kivül senki sem tudott a kúriai bíró a következőket mondotta:

— Ez a beadvány az iratok között fekszik, a tábla nem foglalkozott vele.

Az előadó bíró ezután tovább folytatta referádáját és elmondotta, hogy a tábla mielőtt a főtárgyalást megtartotta volna, az iratokat az igazságügyi orvosi tanácshoz terjesztette fel, mert a kihallgatott orvosszakértők egymással homlokegyenest ellentétes szakvéleményt adtak le.

Az egyik a kézzel való megfojtás mellett karfoskodott, a másik zsirembóriáról beszélt, azután zsenegelésről szóltak az orvosi vélemények. Ilyen körülmények között a tábla szükségesnek tartotta az igazságügyi orvosi tanács véleményének meghallgatását.

Ezután belekezdtek a táblai itélet ismertetésébe. A kúriai bírák a táblai itéletet is felváltva olvasták.

A VIGSZINHÁZ TEGNAPI UJDONSÁGAI.

Szerdán este a Vigszinház ismét két igen sikerült némafilmet mutatott be. Mindkét film teljes mértékben kielégiti a közönség igényeit, mert felelhető benne mndaz, amit a hangosfilm, szemben a zenével, hanggal, — nem tud nyujtani, a művészijáték. Ezek a filmek még a régi, világhirességeket magukban tudó gárdának a filmjei, kifogástalan teljesitményei, amelyek nemcsak akkor, de ma is megállották helyeiket.

A müsor első képe a „Leánybecsület“ a német kinematográfia magas fejlettségéről tanúskodik. A Vicky Baum regénye nyomán készült scenáriumot Olga Csehova, Elsa Temary, Igó Sym és Karl Ettinger keltik életre, kitünő játéktudással.

A második ép Franz Seitz rendezése a „Bernáth barát“. Walter Grüters-sel a cimszerepben. A vonzó mesét számos gyönyörü természeti kép tarkitja nagyban emelve az illuziót. A női főszerepet Vera Schmitterlöw kreálja, nagy sikerrel. Dicséret illeti még Wily Dohut is. De dicséret illeti a Vigszinházat is, új müsoráért.

A Szent László Kör táncestélye

A debreceni egyetemi és főiskolai hallgatók Szent László Köre február 7-én, este fél 10 órai kezdettel, az Arany Bika szálló kistermében, a Kör szegénysorsu tagjainak segélyezésére és könyvtára javára zártkörü táncestélyt rendez. Személyjegy 2 pengő. Családjegy 5 pengő. Táncosjegy 1 pengő. Felülfizetéseket a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadnak és nyilvánosan nyugtáznak.

Fővédnökök: dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi ny. r. tanár, Rector Magnificus; dr. Ruffy Varga Kálmán felsőházi tag, a Gazdasági Akadémia igazgatója, a Szent László Kör tanárelnöke; dr. Thegze Gyula egyetemi ny. r. tanár, jogkari dékán; dr. Bodnár János egyetemi ny. r. tanár, orvoskari dékán; dr. Milleker Rezső egyetemi ny. r. tanár, bölcsészetkari dékán; dr Láng Nándor egyetemi ny. r. tanár, a Szent László Kör tanárelnöke.

FŐBELŐTTE MAGÁT ÉS MEGHALT EGY GAZDASÁGI INTÉZŐ.

Eger, február 4. Pásztó közelében, Teke-pusztán, Kohut Adorján földbirtokos tanyáján, *Polgár István gazdasági intéző vadászfegyverével főbelőtte magát és meghalt.* Bucsulevelet nem hagyott hátra. Tettének oka ismeretlen.

PÁLYAZAT

a Debreceni Tisza István Tudományegyetem »*1925/26. évi gyüjtési alapja*« alantirt alapitványainak kamataira.

VÁRMEGYEI ÖSZTÖNDIJAK.

a) *Békés vármegye és községei alapitványának* kamataiból kiadandó négy 50—50 pengős ösztöndij.

b) *Bihar vármegye és községei alapitványának* kamataiból kiadandó három 50—50 pengős ösztöndij.

c) *Borsod-Gömör-Kishont vármegye és községei alapitványának* kamataiból kiadandó négy 50—50 pengős ösztöndij.

d) *Csanád-Arad-Torontál vármegye és községei alapitványának* kamataiból kiadandó egy 50 pengős ösztöndij.

e) *Hajdu vármegye és községei alapitványának* kamataiból kiadandó két 50—50 pengős ösztöndij.

f) *Jásznagy-Kun-Szolnok vármegye és községei alapitványának* kamataiból kiadandó négy 50—50 pengős ösztöndij.

g) *Szabolcs vármegye és községei alapitványának* kamataiból kiadandó négy 50—50 pengős ösztöndij.

h) *Szatmár-Ugocsa-Bereg vármegye és községei alapitványának* kamataiból kiadandó három 50—50 pengős ösztöndij.

Ez ösztöndijak mindenikére csak a megfelelő vármegyében illetékes tanulók pályázhatnak s végleges odaitélésükhöz alispáni jóváhagyás szükséges.

Pályázók tartoznak kérvényükhöz mellékelni 1. illetőségüket, 2. vagyontalanságukat igazoló bizonyitványt, 3. tanulmányi előmenetelt igazoló indexet vagy indexmásolatot.

Pályázók az »Egyesitett Diákjóléti Bizottsághoz« cimzett kérvényeiket f. évi február 15-ig nyujtsák be a debreceni Tisza István Tudományegyetem quaestori hivatalába.

Debrecen, 1931 január 30.

Dr Láng Nándor s. k.
az Egyesitett Diákjóléti Bizottság elnöke.

Dr Lencz Géza s. k.
gyüjtőbizottsági előadó.

Farsangi *jelmez és báliruha selyemujdonságok Petriknél, Szentanna ucca 5.* Strasz kő, strasz-csatt, strasz-bortni és divatvirág nagy választékban.

Csokonai a Hegyalján

Irta: DR. HEGYALJA I KISS GÉZA.

A Hegyalján mindig szerették a költőket. Sárospatakon különösen. Kizinczy Ferenc, ez a finom szépségeket kereső lélek, meleg sorokat ír a naplójába Patakon töltött élete derűjéről. Bessenyey György, a későbbi délceg testőr, dicsérettel szól Holmijában a kollégiumi életről. És később is, akik költői lettek a Hegyaljának, Boruth Elemér, Zempléni Árpád, a magyar tájköltészet legaranyosabb lanjait írják meg Dyonysosnak és Bakhusnak erről a hagyományokkal megszentelt földjéről.

Csokonai lelkét is szinte ujjászülte Sárospatak és a Hegyalja. Az 1794-ik esztendő szörnyű válságokat hoz Csokonai életébe. Megbántva érzékenységében, megsértve becsületében, elbucsuzik szülővárosától, diákjai víg társaságától. Négy kötet verse van kéziratban — és a mecénást sehol sem találja. Eddigi nálvája iránt is keserűség gyűlt fel a kebelében. Pestre megy talán esztétikát hallgatni. Maga se tudja, mit tegyen? A költészet sem hozza régvárt boldogságát. Elbúcsúzik a Múzsától is. Hová legyen? Merre menjen? Mit tegyen?...

Ilyen vívódások közt találkozik az augusztus 15-iki debreceni vásáron zempléniekkel. Gáspár Pál zempléni vármegyei főjegyző nagyon megnyeri tetszését. Tőle hallja az első biztató szót: Jöjj Patakra! Hallgasd Kövy Sándort! Légy jogász! — Csokonai fel is csap a hívó szóra és az 1795—96. tanévet Patakon tölti. — Elhatározását persze versben is megírja:

Magam is ezután tivéletek tartok,
Kik élni és nem csak verselni akartok;
Verbőczyhez megyek; ti tán meg nem martok,
Kik a törvényléből moslékot habartok.

Patakon egy-kettőre visszanyeri elvesztett életkedvét. Országos költői neve már előre megszerezte neki tanárok, diákok tiszteletét. Rokonszenves egyénisége szinte máról, holnapra meghódoltatja — előtte a Hegyalja egész társadalmát, mindenfelé, ahol csak emberekkel érintkezhetik. Csinos férfi a fiatal költő. A középtermetűnél magasabb valamivel. Széles válla, domború melle, izmos karja férfias benyomást kelt. Nyulánk arca, sürü, gesztenyeszín haja, erős pillákkal árnyékolt sötétkék szeme, ajkán a kedves mosoly feledteti az arcbőr hibáját, a néhány himlőhelyet. Modora uri és nyájas. Még Kazinczyt is annyira elragadja Csokonai megjelenése, hogy így festi: »Képzelhetetlenül nyájas modestiájú és igen is szeretetreméltó ember«. Az olyan fiatalembernek, aki 22 éves korában országos nevet hordoz és ennyire vonzó a külseje, megnyerő a magatartássa, szellemes a csevegése, könyvyű híveket szerezni az élet egész dolgára.

Csodálatos varázserővel hat Csokonaira a vidék szépsége. — Hogyne! Ő alföldi ember volt, még hozzá debreceni. A maga városát tartotta a világ közepének. És akkor feltárul előtte a világ egyik legotthonosabb lakóhelye: a Hegyalja. És akkor ismeri meg Patakot, mikor a legszebb. Szeptemberben. Mikor a hegyek páratlanul szép rajzához meleg sötétkék ég adja a hátteret, mikor a Bodrog ezüst karja csupa csillogással fogja körül a Rákóczi-várat és az alsóhatárt, mikor szőlős lejtőkön fénylik az áldás és minden bokor most akar a legszebb lenni, mert most jön a szüret.

Ilyen környezetben dehogy tudott Csokonai hátat fordítani a Muzsának. Sőt mit vesz észre? Azt, hogy műfordításai is szinesebbek, igazabbak, élettel teljesebbek lesznek. Lirája pedig egész költészete legszebb szimfoniáit — zendíti meg. Nemcsak a természet tündöklő szinei, de a Hegyalja életének egész mozgalmassága szövődik képpé dalaiban. Szeptember c. versében így ir:

Már a víg szüretnek örül minden ember,
Mellyel örvendeztet bennünket szeptember
Októbert olyformán biztatja előre,
Hogy nektár lesz a bor és a máslás lőre.
Sötétül a setét góhér a vesszőkön,
Barna szint ver vissza a többi szőlőkön,
Amelyiknek által világló kristálya,
A nézőt már édes nektárral kínálja.
Rajtok királyságot mutogatni akar
A veres bársonyban kevélykedő bakar.

A szőlőkön kívül sok más gyümölcsöt is dicséri az őszt: alma, körte, noszpolya, gesztenye:

Van édes szőlője, van szagos gyümölcse,
Mellyel a sétáló kebelét megtöltse,
Ha a szép virág is olyan kedves maga,
Hát a gyümölcs, melynek íze is van s szaga?!

Alig győz betelni a hegyvidék boldogító ragyogásával. Serkenti a muzsáját: »Jer, magunknak fűzzünk szérnyakat, hogy ama bérces kőszálakat megtetézhessük azokkal...« Mikor eljön a szüret, kirándul más városokba is. Igy Tokajba, Mádra. — Felejthetetlenné teszi szüreti élményeit az Október című versében.

Már hát elérkezett a vík október is,
Mely után sóhajtott Bakhus ezerszer is,
Itt van a víg szüret s mustos kádja körül
A szüretelőknew víg tábora örül.
Melybe hordogatpja a megért szőlőket
Víg tánccal és lármával nyomja benne őket.
Kellemes zamattal omlanak csepjeik,
Jó kedvvel biztatnak zavaros leveik.
A sajtó örvendő lármával csikorog.
Oladán a piros nektár zúgva csorog.
A markos parasztok szurtos képpel járnak,
Néki, néki mennek a tele zsajtárnak,
Az ideit szűrik, isszák a tavalyit,
Jövő esztendőre tartják majd a mait.
Az újtól örülnek s ótól kurjongatnak,
Mert markokba teljes kulacsot forgatnak.
Még must korában is a bor víggá teszen
S minden reátartást a szívből elveszen,
Hátha mér férfikort érhet a hordóba
S mint királyi székbe kiszáll a kancsóba?
Mely édesen pezseg, már előre látom,
Mely vígakká teszen ő akkor barátom!

A bornak nemcsak a készítését, de a természetét is megénekli. — Tudja, hogy a bor úgy jó, ha van mire inni. A gesztenye, naszpolya, dió — szerinte — mind jó borkorcsolya. Tudja, hogy a jó bortól megfrissül az élet tempója. Ezért írja November című versében:

Bolond az barátom, aki okos mindégl
és az uj bor melletti beszélgetésben lehet a hosszú esték unalmát elűzni. A Rövid nap s hosszú éj c. dalában is így biztat:

Éljünk barátim e szép
Kies világ ölébe,
Mert majd az éjjel itt lep
S borit sötét ködébe.

Megérte aztán Hegyalján a tavaszt is, mert ott maradt Sárospatakon 1876 július 12-ig. A kikeleti szépségek halhatatlanságába mentek át gyakran megzendülő lantján. A természet jelenségei, a virágok a búval vívódó lélek feldorülése, mint érdekes téma és művészi megörökítése ihleti. Közkedveltek lettek ezek a költemények mindjárt születésük után. Csokonai maga is azt írja, hogy a Hegyaljár írt verseit tartotto később is a legkedvesebbeknek.

Oly igéző hatással volt rá a Hegyalja tündéri vidéke, az emberek kedélyes társasága, munkaereje felpezsdülése, hogy emberygülöletéből hamorasn kigyógyult. Sajnálhatjuk, hogy mindössze egy diákesztendőt töltött az ifju Csokonai Patakon. De viszont dícséret a Hegyaljára, hogy rövid idő alatt is egész életre szóló benyomásokat adott egy világfáidalmas léleknek és örökéletű dalokat zendített meg a második legnagyobb magyar lírikus lantján!

A Lübeckben letartoztatott Krámer beismerte a szolnoki gyilkosságot

A lübecki rendőrség értesitette a budapesti főkapitányságot arról, hogy a Szolnokon elkövetett kettős rablógyilkosság ügyében letartóztatott gyanusitott Krámer beismerte, hogy a bünténvt ő követte el. Mindjárt intézkedés történt, hogy a kiadatási eljárás megtörténjen.

Adatok a magyar posta 1929. évi müködéséről

A magyar posta 1929. évi működéséről összeállitott jelentés, az 1913—1928. évi összehasonlító statisztikai adatokkal kiegészitve, most jelent meg a Postavezérigazgatóság kiadásában.

A jelentés tömören összesfoglalja, beszédes grafikonokkal ábrázolja a posta, táviró, távbeszélő egész szervezetét, azonkivül kiterjed a rádió egész üzemére is. Az olvasó az összehasonlító statisztikai adatokból tiszta képet nyer az intézmény forgalomváltozásairól, berendezéseiről s hatalmas lendülettel megindult fejlődéséről.

A csonkaország postaszolgálatának nagyarányu fejlődését különösen az összehasonlító táblázatok igazolják. E táblázat szerint

az 1913. évi Magyarországon postahely volt 6895,

az 1920. évben postahely volt 2392,

az 1928. évben postahely volt 2694,

az 1929. évben a postahelyek száma már 2757-re melkedett.

Postán szállitott összes küldemények darabszáma volt:

1913. évben	1,105.544.251
1920. évben	283.941.186
1928. évben	463.009.440
1929. évben	498.199.935.

Levélpostai küldemények darabszáma volt:

az 1913. évben 786.375.180; 1920-ban 185.954.054; 1928 ban 333.065.415 és 1929. évben **355.650.699.** vagyis az utolsó békeév forgalmának 45 százaléka.

A postán szállitott hirlapküldemények darabszáma volt!

az 1913. évben 233.960.590; 1920-ban 86.597.500; 1928-ban 105.741.142 és 1929. évben e szám lényegesen emelkedett: 117.532.889-re. Ez utóbbi számmal elérte az 1913. évi forgalom 50 százalékát.

Csomagküldemények darabszáma volt: 1913. évben 39.423.055; 1920-ban 5.321.004; 1928-ban 14.037.580; 1929. évben 15.878.604.

Postautalványok darabszáma volt: az 1913. évben 33.006.847; az 1920. évben 3.592.023; 1928. évben 9.310.930; az 1929. évben 10.283.686.

Csekkbefizetések darabszáma volt: az 1913. évben 12.896.720; 1920-ban 2.438.297; az 1928. évben 15.482.277; 1929. évben 17.039.058.

Táviróhivatal volt: az 1913. évben 5171; az 1928. évben 1918; az 1928. évben 2450; 1929. évben 2555.

Táviratok darabszáma volt: 1913. évben 13.972.341; 1920 ban 7.530.251; 1928 ban 5.029.868; 1929. évben 4.999.256.

(Folytatása következik.)

Gebauer
temetkezési vállalat.
Kossuth ucca 2. szám
Telefon: Nappal 103. éjjel 60.

Fehértói Dániel
temetkezési vállalata.
Dégenfeld-tér 4. szám.
Telefon: 11-85.

Dr Juhász Nagy Sándorné és Máthé Józsefné a nyilastelepi egyházkörzet nőegyesületének díszelnökei

Alig három hónappal ezelőtt Mezei Józsefné, Filep Ilonka és Kovács Terike kezdeményezésére egy női kör alakult a nyilastelepi egyházkörzetben, az ottani szegények és elhagyatottak gondozására és felsegítésére. Éppen akkor kezdette meg áldásos működését a Lorántffy Zsuzsánna neve alatt egyesületbe tömörült lelkes asszonygárda, amikor a kilátástalan téli időszak nyomorusága ezerféle formában kiáltott segítségért. Nem talált süket fülekre, mert ezek az asszonyok szinte emberfeletti erővel, akadályt nem ismerő lelkesedéssel és határtalan áldozatkészséggel siettek a nyomor enyhítésére.

Ennek az áldozatos krisztusi szeretetből fakadó embertestvéri munkának nagyszerü eredményeiről beszélt az a közgyülés, melyet folyó évi január hó 29-én, csütörtökön este 6 órakor a nyilastelepi iskolában tartottak meg.

Az óriási érdeklődéssel kisért közgyülést Mezei Józsefné, a nőegyesület elnöke a tőle megszokott nagyszerü gondolatokban bővelkedő beszéddel nyitotta meg. Elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy a nőegylet nem csupán a fizikai felsegítésben kereste és találta meg munkaprogramját, hanem e mellett mindig főfeladatának tekintette a hitélet fellendítését és mélyítését is. Ezt a tények is igazolják, mert az egyházkörzet életében tapasztalható lelki fellendülésben az általunk is nagyon szeretett és sokra becsült lelkész urak eddigi munkássága mellett és a jelenlegi helyettes vezető lelkész ur, Kalas Ferenc fáradságot nem ismerő buzgalmán kívül, a nőegyesület ténykedésének is tudható az be, hogy különösen az utóbbi időben, nem csupán az iskolaterem, hanem a folyosó is szűknek bizonyul az istentiszteletek, szeretetvendégségek és vallásos ünnepélyek alkalmával.

Filep Endre, az egyházkörzet gondnoka napirend előtti felszólalásában a főtiszteletü püspök ur és az egyház központi presbitériumának jóváhagyó elismerését és köszönetét tolmácsolta, a nőegyesület karácsonyi szegénysegélyezési akciókért. Az elismerést és köszönetet jegyzőkönyvi köszönet viszonzásával nagy örömmel vette tudomásul a közgyülés.

Ezután Zsigó Károly tanító, a nőegyesület közszeretetben és tiszteletben álló titkára beszámolt az egyesület két és fél hónapi munkájáról.

Beszámolójában rámutatott arra, hogy az Isten várakozáson felül megáldotta ténykedésüket. 1930. évi október 19-én alakult meg a Lorántffy Zsuzsánna Egyesület. Ettől az időtől kezdve 27 taggal végezték munkájukat, de ma már 50 tagja van az egyesületnek.

Két nagy esemény volt az egyesület életben, egy tea-estély, melyen 160-an vettek részt és a karácsonyi szegény felsegélyezési akció, mely alkalomból 114 szegényt segélyeztek. 157 szeretetcsomagot osztottak ki, melyben volt 69 ruhacsomag, 66 élelmiszeresomag, 22 pár cipő és egy pár csizmaadomány.

Igy részben a tagok, részben pedig az egyházrész tagjainak önkéntes adományaiból kb. 800—1000 pengő értéket képviselt a kiosztott adományok ellelnértéke.

Zsigó Károlyné, az egyesület pénztárosa a pénztári forgalomról és adományokról számolt be, mely szerint két és fél hónap alatt a pénztár forgalma 435 pengő 29 fillér bevétel és 488 P 71 fillér kiadás volt.

Kalas Ferenc egyházkörzeti h. vezető lelkész a tisztikar és választmány kibővítését terjesztette elő. Ennek alapján egyhangu lelkesedéssel választották meg díszelnökökké dr Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző feleségét és Máthé József máv. műhelyfőnök feleségét. Ügyvezető felelős elnök: Mezei Józsefné. Társelnökök: Filep Endréné, id. Kovács Sándorné. Alelnökök: Gazdag Károlyné, Hermann Károlyné, Vári Szalay Gáborné. Titkár: Zsigó Károly. Jegyző: Zsigó Károlyné. Pénztáros: Szathmáry Dánielné. Pénztári ellenőrök: Gyökeres Józsefné, Juridesz Józsefné, Simon Ödönné.

Választmányi tagok: Özv. Ozga Antalné, Molnár Ferencné, Kulcsár Györgyné, Györffy Ferencné. Iván Jánosné, Kiss Zoltánné, özv. Kolos Barnáné, Mónus Jánosné, Pénzes Imréné, Bihari Lajosné, Bajdor Lajosné, Vigh Mártonné, özv. Szekeres Mártonné, Nánássy Istvánné, Keresztessy Sándorné, Boros Györgyné, Dobrossy Lajosné, Ruskás Mihályné, Gombácsy Györgyné, Bihari Béláné.

Ezután Kovács Terike, a Lorántffy Zsuzsánna Nőegyesület Leánykörének vezetője tartotta meg beszámolóját az elmult két és fél havi leánykőri működésükről. Eredményekben ugy erkölcsileg mint anyagilag nagyon szép eredményt mutattak föl. Októbertől kezdve hetenként tartottak összejöveteleket, hol kézimunkázással és bibliamagyarázattal töltötték el az időt. Volt egy műsoros tea-estjük, melyen közel 200-an vettek részt és a bevételt, 85 pengőt átadták a Nőegyesület karácsonyi felsegélyezési akciójára, melyhez ugy a gyüjtésben, mint az adományok kiosztásában teljes odaadással segítettek a Nőegyesületnek.

Jövő évi munkaprogramját óriási tetszéssel fogadta a közgyülés. Ebből az előterjesztésből örömmel látta a közgyülés, hogy a vezető a leányok nevelésének fontosságát teljesen megértette. A mai kor követelményeit kielégítő, vallásos lelkületü, házias, szerény, de intelligens leányokat akar a leánykör tagjaiból nevelni. Vári Szalay Gábor igazgató-tanító, Filep Endre egyházkörzeti gondnok és Kalas Ferenc vezető lelkész köszönetét és elismerését kifejező hozzászólása után az előterjesztett programnak ugy a szellemi, mint az anyagi részét teljes egészében elfogadta a közgyülés és annak keresztülvitelére a leánykör vezetőinek a megbízást megadta. A közgyülés énekléssel ért véget.

Ez a közgyülés meggyőzött bennünket arról, hogy ugy a Lorántffy Zsuzsánna Nőegyesület, mint annak csoportja, a leánykör ezévi ténykedése elé a legnagyobb reménységgel tekinthetünk. ...a...t.

Táncmulatsággal összekötött hangverseny az Arany Bikában

Öt debreceni dalárda február 21-én rendezi meg közös hangversenyét és táncmulatságát.

Érdekes és nagyszabásu hangversenyt és táncmulatságot rendez február 21-én este az Arany Bika disztermében négy kitünő és ambiciózus debreceni dalegylet. A Mácsai Dalkör, a Tanitói Vegyeskar, Mansz. »Erzsébet« Vegyeskar és a Vitézi Énekkar összefogtak és elhatározták, hogy a dalt és a táncot kedvelő debreceni közönség részére február 21-én este 8 órai kezdettel hangversenyt s azzal kapcsolatban táncmulatságot rendeznek.

Ez az első eset Debrecenben, mikor négy dalegylet összefogva egy csoportba gyüjti össze a magyar dalkultura hiveit és a tánc rajongóit. — Az előjelekből itélve, ez a mulatság minden tekintetben meg érdemli a közönség felfokozott érdeklődését.

Tekintettel a mai nehéz gazdasági helyzetre, a rendezőség a jegyek árát igen mérsékelten szabta meg. Igy a hangversenyre és a táncmulatságra a jegy személyenkint és vigalmi adóval együtt csak 2 pengő. A jegyek árusitását már meg is kezdték. Kaphatók a dalosegyesületeknél és a Méliusz könyv kereskedésben. — A hangverseny müsorát legközelebb közölni fogjuk.

MAGYAROK VÈRE

— REGÉNY —

Irta: Szalacsy R. Imre

(26)

— Csak azért, mert sok mindent hallottam róla s ki is nézem belőle.

— Jót, rosszat?

— Több rosszat, mint jót. Léha, hanyag s nem megbizható! Te nem tudsz semmit felőle?

— Mint mondottam, hát nemigen érintkezünk. A hiveim tudom hogy nem szeretik, de az még nem irányadó. — És aztán elérték a méltóságost a tiszttel, akik éppen a lyukas templomtetőt nézték.

— Rossz, biz a rossz! — mozgatta a méltóágos a fejét.

— Igy nem lehet a télbe menni! — ismerte el a fiatal kananok is.

— Az épitész is, a mérnök is pedig azt mondták, hogy kibirja még egy évig, — csóválta a fejét a méltóságos.

— Kibirni kibirná, de romlik az épület! — állott most már a magas vendégek véleménye mellé az intéző is. A templomtól elfordulva a plébánia külsejére esett a figyelmük.

— Az is beázik ugye? — mutatott a kopott épületre a kananok.

— Csorog! Nagy eső idején meg ömlik, — mondotta a pap.

— Nincs más hátra, mint megcsináltatni ezeket, — méltóságos uram! — tett ugy az intéző, mintha egyedüli vágya volna az egyházi épületek rendbehozatala.

— Persze, még a héten a káptalan elé terjesszük, — biztatott a méltóságos szava. Az iskolánál is beigazolódtak, hogy a beirt rongálások, károk, pusztulások valóban olyanok, ahogy a plébános jelentette annakidején.

— Látod kérlek! — botránkozott a fiatal kananok. — Ha magunk utána nem nézünk a dolgoknak, akkor igy marad minden. Régen mondom én, hogy nincs öt megbizható emberünk! Aztán szidják a káptalant, pedig kik a hibásak? a tisztviselők.

Az iskolánál előjött a tanitó s nagy alázattal köszönt. Foltos, pecsétes ruháját mindenképpen rejtegetni akarta, mely nehéz müveletre alkalmatlannak bizonyult két karját akarta felhasználni. A magas vendégek kezeltek vele, s még az intéző is mosolygott, mikor gunyosan kérdezte:

— Hogy van professzor ur!?

— Mi ujság az iskolánál tanitó ur? — fordult a méltóságos a zavarban lévő ember felé.

— Nincsen instálom semmi! A vizsgák megvoltak, hát most már vakáció van.

— Boldog ember! — kotnyeleskedett Bódi. Aztán még egy pár szót váltottak s ott hagyták a tanitót a vedlettfalu iskolájánál, — mig a vendégek az előhajtott kocsira ültek s elporoztak.

— Viszontlátásra! — köszöntek el a plébánostól. — Együtt ebédelünk ugy-e? — kérdezte a kananok.

— Igen! Ott leszek! — emelte meg a kalapját Lehóssy Kázmér, s bement a paplakba.

A két paripa meg pár perc alatt a majorba röpitette a kananokot. A major »előkelősége« már glédában várta a magas vendégeket. A megérkezéskos kézcsókra járultak, s a méltóságos már nevéről szólitotta mindegyiket. Aztán megkezdődött a vizitáció.

Az irodába betekintettek, de a fehérre meszelt szobában nem sok látnivaló akadt. Majd a gulyát, falkákat, kondákat nézték meg. A ménes nem volt benn a majorban, mert bajos lett volna kordában tartani a tüzes csikókat. A cseléd-lakások, istállók után kocsira ültek és sorba járták a táblákat.

Egy-egy arany buza-tengernél megálltak és a két kananok gyönyörködve nézte az Isten áldást.

— No az idén jó termés lesz hála Istennek! — mondotta az ifjabb kananok.

— Jó, ahol jó! — huzta a vállát a magtáros.

— Itt talán nem lesz? — nézte Cseres Jánost a kananok. A magtáros válla fölé huzta a fejét, aztán két öblös tenyerét széjjeltárta.

— Még az Istennél van! Hiszen Ő hatalmas, még a zsákból is kiveheti! — s ravasz alázattal pislogott.

— Már ahogy az ember itél. Igy szálára mutatós, — próbálta a kananok is érvényesiteni tudását.

— Ugy van nagyságos uram! Hanem méltóztat látni, hogy milyen ritka. Aztán sok helyen még ritkább is! — mutatott a vetés szélére, ahol tényleg eléggé ritkákká hajoltak a kalászok.

— Ilyen szokott ez lenni! Egyik helyen ritka, másik helyen sürü! — vizsgálta a kananok a hullámzó táblát.

— Milyen termésre számit intéző ur? — kérdezte a méltóságos ur.

— Talán megüti valahogy a közepest! — válaszolt udvariasan a tiszt.

— No még jó! mert másfele meg még közepesre se számitanak.

— Tetszik tudni méltóságos uram, mi mindent megteszünk, de az Istennél van az áldás! — próbált Bódi is kenetteljeskedni.

— Meglátjuk a cséplésnél!

— De olyan szemek ezek uram, hogy öröm ránézni! — morzsolt ki kérges tenyerében egy kalászt Cseres János.

— Szép, igazán szép! — nézte a két kananok duzzadt szemeket.

(Folytatása következik.)

SZÍNHÁZ

Hetj müsor:

Csütörtök délután 3 órakor:
Lehullott a rezgő nyárfa. Zóna előadás. Olcsó helyárak.
Csütörtök este:
Az elcserélt ember. Bérlet A) 20. szám.
Péntek este:
Az elcserélt ember. Bérlet C) 20. szám.
Szombat este:
Az elcserélt ember. — Bérletszünet.

——oooOooo——

A szinházi iroda hirei:

Az elcserélt ember

Előadások:
Csütörtök bérlet A)
Péntek bérlet C)
Szombat bérletszünet.

Figyelem! Az e heti A) bérlet a közbejött ünepnap miatt hétfő helyett február 5-én, csütörtökön lesz.

Kérdezze meg Az elcserélt ember premierjének és eddigi előadásainak közönségét és mind igy fog válelni önnek:

AZ ELCSERÉLT EMBER....
A legköltőibb szinpadi alkotás.

AZ ELCSERÉLT EMBER....
Témája a legmeginditóbb, a legmegrázóbb.

AZ ELCSERÉLT EMBER....
A háborus drámairodalom legértékesebb gyöngye.

AZ ELCSERÉLT EMBER....
Debreceni előadása fővárosi nivóju.

AZ ELCSERÉLT EMBER....
Cimszerepében Kardoss igazgató élete legnagyszerübb alakitását adja.

AZ ELCSERÉLT EMBER....
Könyves Tóth Erzsi a legaszszonyibb asszony.

AZ ELCSERÉLT EMBER....
Halassy Mariska az anya szerepében felülmulhatatlan.

AZ ELCSERÉLT EMBER....
A debreceni szinikultura diadala.

Ma délután 3 órakor, rendkivül leszállitott helyárakkal:

Lehullott a rezgőnyárta

operett-sláger. Legdrágább hely 1.60 fillér. Legolcsóbb hely 20 fillér. Jegyek a titkári hivatalban.

Nem

hangzatos hirdetés, hanem tényleg olcsó árakat ad, ha

kell

vizvezeték, csatornázás, fürdőszoba-berendezés és épület-bádogos munkáira és nem vész kárba

a pénze,

ha fenti munkálataira tőlem dijtalan költségvetést kér.

Füröp Miklós

bádogos és vizvezetékszerelő mester, Debrecen, Csapó ucca 3. szám.
Telefon 917.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG, TOROKFÁJÁS ELLEN

EGGER MELLPASZTILLA

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN

Már kaphatóka Görbe éjszakajegyei

Kováts Terus a Görbe Éjs zaka szórakoztató müsorában.

Február 14-én, szombaton lesz az Arany Bika összes emeleti termeiben a farsangi Görbe Éjszaka, melyre az előkészületek nagyban folynak. A meghivók most küldetnek szét, azonban tekintettel arra, hogy a mulatságot rendező ujságirók Debrecen egész bálozó társadalmát óhajtják meghivni a Görbe Éjszakára, nem lehetetlen, hogy sok helyre tévedésből nem érkezik el a meghivó, éppen ezért ezuton hivjuk fel azokat, akik meghivóra igényt tartanak és mégsem kaptak hogy bármely debreceni napilap szerkesztőségében, vagy az Ujságiró Cubban átvehetik vagy ha ugy kivánják, cimükre azonnal postára teszik.

Még korai volna arról a sok meglepetésről és szórakozási alkalomról irni, mely a Görbe Éjszakán várja a közönséget, azonban azt már örömmel jelenthetjük, hogy a debreceni közönség régi kedvencét, Kováts Terust, a nagyszerü fővárosi müvésznőt is viszontláthatja a publikum a Görbe Éjszaka müsorában, melyet különben rajtakivül a Csokonai-szinház operett-együttesének legkiválóbb tagjai fognak betölteni.

Háromféle zenéről történik gondoskodás. Medikusokból álló kiváló zenekar szolgáltatja a jazzbandet, tizenhárom tagu cigányzenekar a cigányzenét, a folyosókon és a bárban pedig gramafon-zene lesz hangszóró-átvitellel.

A mulatságon megjelenő jelmezeseket és álarcosokat diszes tárgyakkal jutalmazza a rendezőség. Tegnap is több felajánlás történt. Berzéki Sándor Piac-utcai müterme felajánlotta, hogy egy 30—40 cm. nagyságu müvészi kivitelü fényképet készit a legszebb aszszony-verseny győzteséről. A legszebb leányról, a farsangi királynőről viszont Liener Béla fényképészeti müterme készit dijtalanul egy müvészi fényképet. A legkomikusabb férfi-jelmezesnek egy havi bérletjegyet ajánlott fel Czeglédy István Piac-utca 60. sz. alatti fodrászmester. A legszebb férfijelmezesnek egy havi ingyen manikürt ajánlott fel Meixner Erzsébet, Piac-utca 60.

A Görbe Éjszakára a jegyeket már kibocsátotta a rendezőség. — Hegedüs és Sándor Piac-utcai könyvkereskedésében, — valamint az Arany Bika halljában kaphatók a jegyek, melyeknek ára igen mérsékelt. Rendes belépőjegy egy pengő 50 fillér, fenntartott hely 2 pengő 40 fillér, négy személyes páholy 12 pengő, hat személyes páholy 16 pengő. Ezek a jegyek a mulatság összes részleteire érvényesek, semmiféle külön jegy nincsen. Ilyen olcsó belépőjegyekkel ilyen nagyszabásu mulatságot még nem rendeztek Debrecenben.

Budapesten közlekedni, Berlinben helyesen lélegzeni és Debrecenben jegyet váltani tanitják a közönséget

Régi dolog, hogy az emberek többsége nincsen tisztában az élet technikájával és sokszor éppen a legmindennapibb funkciókat a legcélszerütlenebbül komplikált és nehézkes módon végzi el. Ebből az igazságból kindulva, a berlini tüdőbeteggondozó intézetekben esti, ingyenes tanfolyamokon felnőtt embereket tanitanak a lélegzés technikájára, mig Budapesten ma már mozgószinházi előadáson, a rendőrség jóvoltából, vetitett képen demonstrálják, hogyan kell az utcán helyesen járni.

Debrecen ezekben a tanitásokban nem részesült még, de hiszen sokkal kisebb kérdésekben is oktatásra szorul a közönség, mely mindenkor szivesen fogadja a mindennapi életet megkönnyitő, jó tanácsokat. Igy pl. mulatságos volt azt nézni, hogy az emberek milyen tájékozatlanul viselkedtek a Doni Kozákok legutóbbi debreceni hangversenye alkalmával. Igen sokan voltak ugyanis, akik ezen az érdekes estén jelen kivántak lenni, de az utólsó napra hagyták a jegyváltást. Délután felkeresték a szokott jegyárusitó helyeket, de ezek már nem tudtak rendelkezésre állani, mert hiszen a kora délutáni órákban a megmaradt jegyeket átadták a napi pénztárnak és a jegyigénylőket ehez utasitották. Igen ám, de az esti pénztár — régi jó szokások szerint csak 7 órakor nyitott és igen sokan nem kisérelték meg, hogy az esti pénztáraknál váltsák meg jegyeiket, mert nem voltak bizonyosak abban, hogy jegyhez fognak még jutni. Igy történt meg az, hogy noha nagyon sokan szerettek volna a Doni Kozákok hangversenyén részt venni, mégis sok üres hely maradt a Bika disztermében.

Ezen a minden indok nélkül való apró kellemetlenségen először a Mocsányi—Lakos vidám-est rendezősége segit akkor, amikor elhatározta, hogy a koncert napján, tehát csütörtökön már délután 5 órakor pénztárt nyit a Bikában és a helyszinen ad felvilágositást (akár telefonon is) az érdeklődőknek. — Csütörtökön délután 5-ig természetesen a plakátokon is hirdetett jegyárusitó helyeken: Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében és a Bika halljában lehet jegyhez jutni Mocsányi és Lakos óriási sikerü-nek igérkező vidám-estiére.

A Tiszántuli Szépmives Céh 2 tagjának szerzői estje

A Tiszántuli Szépmives Céh irodalmi szempontból mindig arra fog törekedni, hogy a Tiszántul iróit, — kik müveikben egész természetesen a Tiszántul jellegzetesen magyar lelkét szólaltatják meg, — a nagyközönség megismerje, megszeresse támogassa. — Igy egész természetesen örömmel hivja fel a Céh tagjainak s az érdeklődő közönség figyelmét két tagjának: **Törőné Korpássy Mária** és **Gayné Édy** szerzői estjére.

Törőné Korpássy Mária e hó 7. napján, szombaton este 6 órától tartja szerzői estjét a Kollégium disztermében. A müsorban egy vegyes, egy férfikar, valamint vitéz Kolozsváryné Vojth Ilonka énekel. Lesz beszéd, több szavalat, szinjáték és novella, mit a szerző olvas fel.

Gayné Édy 8-án, vasárnap este 8 órától, a Zeneiskola disztermében tartja szerzői estjét, melynek müsorán egy férfikar, egy férfi és egy női énekszám, beszéd, több szavalat és jelenet s maga a szerző szerepel.

Ugy a szerzők, mint a nagyszámu, kiváló előadók a lengagyobb figyelmet érdemlik s hiszszük, hogy mindkét est müsora nagyszámu hallgatóság előtt fog lepergeni.

Hirdetmény

A m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter ur 45.000/1930. sz. körrendeletében megállapitja, hogy a fertőző betegek kötelező bejelentésének ujjászervezése tárgyában 36500/1930. N. M. M. sz. a. kiadott rendelet (kihirdetve a Budapesti Közlöny 1930. évi november hó 23-án megjelent 269. számában) az előző hasonló tárgyu jogszabályoktól eltérően a gyermekágyi lázat (febris puerperalis) nem vonta az 1. szakaszában felsorolt bejelentésre kötelezett fertőző betegségek közé, ama megfontolás alapján, hogy a gyermekágyi láz nem sajátlagosan fertőző, hanem sebfertőzésből származó megbetegedés. Ennek a megbetegedésnek bejelentésére nézve a 43.000/1929. N. M. M. sz. körrendelettel kiadott utasitás (lásd Magyarországi Rendeletek Tára) 1929 évfolyam 2083 oldal) 15. szakasza 5. pontjának 3. bekezdésében foglalt rendelkezés a bábákra nézve külön intézkedik.

Ezen megállapitással kapcsolatban a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter ur a sebfertőzésből származó sulyos gyermekágyi megbetegedések és halálozások ellen irányuló okszerü védekezés céljából a gyermekágyi láz bejelentési kötelezettségét fent idézett rendeletével a 36.500/1930. N. M. M. sz. rendelet 2. szakaszában megjelölt személyekre (orvosok, tanitók stb) kiterjesztette és a bejelentésre vonatkozólag ugyanezen rendeletben a fertőző betegségekre részletesen szabályozott eljárást irta elő. A gyermekágyi láz bejelentésére, kijelentésére, törzskönyvvezésére és féhavi kimutatására, a fertőző beteg jelentésére szolgáló nyomtatványokat kell használni. A szükséges óvóintézkedések (fertőtlenitlés) végrehajtásáról a 43.000/1929. N. M. M. számu körrendelettel kiadott utasitás 15. szakasza 4. pontjában foglaltak irányadók. A mulasztókkal szemben a 36.500/1930. N. M. M. sz. rendelet 11. szakaszában meghatározott büntető rendelkezések nyernek alkalmazást.

Fentieket tudomásul vétel és miheztartás végett ezuton közlöm az érdekeltekkel, illetőleg Debrecen sz. kir. város területén működő gyakorló orvosokkal.

Dr Vásáry István s. k.
polgármester.

A kőmüvesmesterek milyen jogon vállalják az ácsmunkát?

A helyi lapok 1931 január 27-iki számaikban leközölték, hogy a Debreceni Kereskedelmi és Iparkamarát küldöttségileg keresték fel a debreceni és vidéki képesített ácsmesterek szakosztályai s panasszal éltek, hogy a kőmüvesmesterek az ácsmunkát felvállalják és arra kérték a Kamarát, hogy az uj épitőipari törvény alkotásánál az összes Kamaráknál és illetékes köröknél hasson oda — a feltárt panaszok alapján — ugy az épittető tulajdonosok érdekében, mint az állam érdekében, de különösen az igazság érdekében is, hogy az ácsmesterek ezen sulyos sérelmei reparáltassanak.

A fentemlitett cikkre 1931 február 1-i számban feltünő cimmel (a kőmüvesmesterek az ácsmesteri munkákat jogosan vállalhatják) válaszolnak és a cikkben igazolni igyekeznek az ők igazságaikat és egyenesen azt állitják, hogy a megjelent cikk helyesbitésre szorul, igy próbálják a vizsga letételét megmagyarázni.

Ugyancsak próbálják megmagyarázni, hogy az ácsmestereknek járó összegek kifizetései milyen természetüek.

A kőmüvesmesterek részéről leadott nyilatkozatot kénytelenek vagyunk ezek után a nagy nyilvánosság előtt letárgyalni.

A kőmüvesmesterek állitása szerint az ácsmesterségről is vizsgát tesznek, itt idézzük az 1884. évi törvénycikk 46.188. sz. miniszteri rendelet 24. §-ának szövegét.

A vizsgálatot kérő folyamodvány a bizottság elnökéhez intézendő e folyamodványhoz mellékelendő:

a) Bizonyitvány arról, hogy a folyamodó tanviszony megszünése után szakbavágó mestersége terén szakbavágó munkával legalább 3 évig foglalkozott.

b) Folyamodó által sajátkezüleg készitett 3 rajzlap, amelyeknek tárgyai:

I. KŐMÜVESMESTEREKNÉL:

1. Az oszloprendek.
2. Falkötések.
3. Boltozatszerkezetek.

III. ÁCSOKNÁL:

1. Tetőszerkezetek (alap és metszett-rajzban).
2. Fakötések.
3. Lépcsőszerkezetek vagy egyszerü hidak.

Az I. és III. részek 2. és 3. sz. a. kivánt rajzlapokhoz még az egyes ábráknak a folyamodó által irt magyarázata mellékelendő.

A szóbeli vizsgálat a következő tárgyakra terjed ki. (28. §.)

A kőmüveseknél:

1. Közönséges számtan, a háromszög, ferdény, négyszög, párlap és adott méretü sokszög területének, a kör területének és kerületének kiszámitása. Az egyes gula, hasáb és henger sikfelületei és köbtartalmának kiszámitása.

2. Egyszerü mértani sikok és testek szerkesztése adott részekből.

3. Falvastagságok ismerete, a közönségesen előforduló boltozatok, ivek és boltgyámok erősségének megállapitására szolgáló szabályok ismerete.

III.

1. Az oszloprendek ismerete.

2. A földszinti egyszerü lakóházak és kisebb gazdasági épületeknél előforduló összes szerkezetek: kész tervezetek magyarázata, amennyiben azok föld-, kőmüvs- és elhelyező munkákra vonatkoznak.

Ezek után a törvény leközlésében világosan kiolvasható a 28-ik § III. alatt lefrt 2-ik bekezdésének utolsó soraiban, hogy csak föld-, kömüves- és elhelyezési munkákra vonatkoznak. Igy a lapban közölt azon állitása a kőmüvesmestereknek, hogy az ácsmesterségről is vizsgáznak, valótlan állitás.

A másik helyreigazitó közleményük pedig, hogy az ácsmesterek vállalati összegüket legfeljebb csak valamivel később kapják meg, azt válaszoljuk, hogy nagyon sok esetben évek multával, sőt van eset, amikor meg sem kapjuk. És ha ezek után még állitásainkat a kőmüvesmester urak hajlandók a nyilvánosság előtt fenntartani, készséggel adjuk nyilvánosságra, hogy sokezer pengőre menő ilyen kintlevősége van egyes ácsmestereknek és nem egy esetben, hanem több esetben, — tisztelet és kivétel azon pár kőmüvesmesternek, akik ily eljárást nem gyakoroltak az ácsmesterekkel szemben, de azok nem is kivánják. Reméljük, hogy törvényesen biztositják a kőmüvesmestereknek az ácsmunka felvállalását, mert ha a kőmüvesmester urak az épittetők között nem azt bizonyitják, hogy ha különvállalatba munkanemenként adják a munkát, ez káros az épittetőre, hanem igyekszik mindenki a mai nehéz időkben egymás támogatására lenni, bekövetkezik a kellő nyugalom és nem lesz az épittető tulajdonos egy vállalkozó önkényének kitéve, mint az ma történik és a tények igazolják, hogyha valamely munkanem nemmegfelelőleg van előállitva, habár a kőmüvesmester takarékosságából keletkezik sok esetben, mégis azt az iparost vonják felelősségre, aki mint alvállalkozó más anyagból kap végrehajtási utasitást, mint amilyennel a generál vállalta. Felelősségre vonásakor ellenben az alvállalkozó nem mondhatja meg a baj származási okát, mert akkor a kőmüvesmester uraktól többet munkát nem kaphat s igy teljes existenciáját és kenyérkeresetét dobná el magától.

De kedves kőmüvesmester urak! Önök szerzett jogokat hangoztatnak állandóan, hát ha ezt kell vitatni, akkor önök a kis kőmüvesmesterek jogait gyakorolják, hisz nézzék meg az 1884 előtti törvényt és ha jogosnak tartják, hogy a fejlődéshez mérten a törvény a jelen és valamennyire a jövőhöz rendeztessék, akkor el kell önöknek azt is ismerni, hogy az akkori szeretetben élő emberek között létrejött törvények ma már mást követelnek és az ipari fejlődések is azt követelik, ugy a köz érdekében, mint az állampolgári, valamint az igazság tekintetében, hogy minden egyes polgárnak ebben az államban az ő tanultságához képes létfenntartása biztositva legyen.

Szinte elképzelhetetlen volna, hogy ha az egyetemről kikerülő orvosok közül azért, mert az egyik belgyógyászaton praktizált, több joggal ruháztatna fel, mint az orr-, gége- stb. szakon praktizáltak.

A Debreceni Képesitett Ácsmesterek Szakosztálya.

Táblás ház fogadja Debrecenben vasárnap Guglielmetti Máriát, akinek hangversenye a szezon kiemelkedő fényü kultureseménye

A Zenekedvelők Köre jegyelővéti pénztára a hét eleje óta valóságos ostrom alatt áll. A Kör bérlő tagjai minduntalan ujabb és ujabb ismerősöket és barátokat protezsálnak egy-egy jó jegy érdekében. A jobb jegyeket két nap alatt valósággal elkapkodta a közönség, amely — ugy látszik — nagyon jól van informálva Guglielmetti Mária kvalitásairól, az esemény jelentőségéről, amelyet debreceni hangversenye reprezentál. A nagy müvésznő immár három hét óta tartózkodik Budapesten és Budapest... még mindig nem akarja elengedni. Hol egy ujabb koncertre kérik fel, hol meg opera előadásokon való vendégszereplésre. A február 8-iki, vasárnapi koncertet ennek dacára sikerült Debrecen részére fixirozni és igy vasárnap a debreceni, igazon fejlett zenei iziésü nagyközönség fog gyönyörködni Guglielmetti páratlan müvészetében.

A Zenekedvelők Köre kénytelen volt pódiumjegyeket kibocsátani, olyan heves az érdeklődés jegyek iránt. Az időközben küldött müsor is olyan, hogy ez az érdeklődés minden tekintetben indokoltnak mondható. Mossini Mozart és régi olasz szerzők legszebb müvei szerepelnek a müsoron, nem szólva a várható ráadásokról, amelyek külön szenzációt fognak jelenteni. A hangversenyt egyébként ezuttal is 8 óra 10 perekor meg akarják kezdeni, a közönség tehát jól teszi, ha jóval előbb igyekszik helyét elfoglalni, már a várható ruhatári torlódás elkerülése végett is.

HEGYI EMÁNUEL ZONGORAMÜVÉSZ HANGVERSENYE, B.-UJFALUBAN.

A berettyóujfalui MANSz. legközelebbi müsoros táncestéjét, február hó tizennegyedikén, este nyolcórai kezdettel rendezi meg a MANSz. a levente-házban. Ez az előadá is minden bizonnyal fényesen fog sikerülni, mert a müsor olyan szép és olyan csábító, hogy számot tarthat a legszélesebbkörü érdeklődésre.

A müsoros est fénypontja Hegyi Emánuel zongoraművésznek, a Zeneművészeti Főiskola tanárának hangversenye lesz. De eznekivül két kitünő egyfelvonásos is szinre kerül, a legjobb szereposztásban, ugyhogy a müsor a közönség minden kivánalmát kifogja elégiteni.

A MANSz. előadásának részletes müsora a következő: 1. Beethoven álma. Verses mesejáték, egyfelvonásban Irta: Mariencsics Imre. Személyek: a 20 éves Beethoven: Kulcsár Ferenc; az ötvenéves Beethoven Deák Dezső, a tavasz: Pátz Viola.

2. Hegyi Emánuel zongoraművész hangversenye: a) Chopin: Nocturno Fis dur. b) Chopin: Keringő e moll. c) Chopin: Barcarolla. d) Liszt: Nocturno A dúr. e) Liszt: VIII. Rapszódia

3. Kék és piros. Vígjáték 1 felvonásban. Herczeg Ferenc novellája alapján Irta: Zágon István. Személyek: Bojár Margit—Szathmáry Béláné, — Bredov báró, ulánus kapitány—dr Osvald János, Exc von Bredow—dr Fekete Ferenc, Joób Gergely—Végh József. Pázmán Gábor—Bácskai L. — Belépődij: I.—X. sor két pengő, XI—XIX. sor egy pengő, állóhely ötven fillér.

Bibliai estély

Az Izr. hitközség dísztermében. József kir. herceg ucca 26.

Folyó hó 7-én, szombaton este egy negyed 7 órakor Grünhut Henrik vallástanár bibliai estélyt rendez a szent szónokok, a bibliai próféták eszméinek, tanainak és működésének ismertetésére a következő müsorral:

1. Megnyitó beszédet mond dr Schlésinger Sámuel főrabbi.

2. Meyerbeer: Ária a Hugenottákból. Énekli Löbl Béla.

3. Izráel profétáiról előadást tart: Grünhut Henrik tanár.

4. Hálévy: Eleázár áriája a Zsidónőből. Énekli Klein Sándor.

5. a) Jezsajás feddő beszéde; Juda elpártolt népéhez.

b) Példázat a szőlőről. Előadja Dózsa Jenő, a Nemzeti Szinház ny. művésze.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti február 4-én:

Időjárásunk ismét az északkeleti hideg légáramlás hatása alá kerül. Az átmeneti folyamatot változó felhőzet és időnként erős köd vezeti be. Csapadék azonban nem esett.

A hőmérséklet ma még csaknem 2 fokkal emelkedett a fagypont fölé, noha az éjjeli lehülés az elmult napoknál erősebb volt.

Az északkeleti légáramlás a további napok folyamán is uralkodó lesz s hatása alatt a hőmérséklet süllyedése is folytatódni fog. Csapadék valószinüen a további napok folyamán sem fog esni s az éjjeli lehülések is erősbödni fognak.

Részben felhős és ködös idő várható, a hőmérséklet süllyedésével és erősbödő faggyal.

——oooOooo——

— **Pohl Ferenc gazdasági tanácsos aranyérmet nyert.** A virágos Budapest és virágos Magyarország akció vezetősége értesítette Debrecen városát, hogy a kertészet aranyérmet nyert, de egyúttal aranyéremmel tüntették ki Pohl Ferenc tanácsos-kertészeti felügyelőt is. A kitüntetést Pohl Ferencnek ünnepélyes keretek között adják át, melyen képviselteti magát az akció vezetősége is.

— **Teaest az Egységespártkör termeiben.** A debreceni Egységespártkör kebelében alakult vigalmibizottság rendezősége szokásos csütörtöki teaestélyét a mai napon ismét megtartja. A következő vasárnap délután pedig újra megrendezi műsorostáncos délutánját, változatos műsorral. — A csütörtöki teához minden alkalommal a Téglássy szalonzenekar szolgáltatja a zenét, mig a vasárnap délutánokon Kiss Jóska cigányprimás és bandája játszik. A rendezőség ez alkalommal arra kéri a csütörtöki teákon megjelenő ifjúságot, hogy lehetőleg sötét ruhában szíveskedjenek résztvenni.

— **Hat új kútat furat a város.** A legutóbbi tanácsi értekezleten Borsos József műszaki tanácsnok előterjesztést tett, hat új külsőségi kút fúrási munkájára pályázat meghirdetésére. A polgármester elrendelte, hogy márc. hó ötödiki terminussal közé tegyék a pályázati hirdetményt.

— **Beiratkozás a városi zeneiskolában.** A második félévre jelentkező új tanítványok beiratása megkezdődött. Az intézet újonnan megválasztott zongoraművész-tanára, Galánffy Lajos óráinak összeállítása most van folyamatban. Beirási díj öt pengő, II. félévi tandíj ötven pengő, mely összeg havi tiz pengőjével is fizethető. A zeneiskola főtanszakai: Zongora, hegedü, ének, gordonka, zeneszerzés, s cimbalom, harmónium. A melléktanszakokért (elmélet, szolfézs, összhangzattan, kamarazene, zenekar, s énekkar) külön tandíjat nem kell fizetni. Beiratkozni lehet naponta délelőtt 9—1 óráig, délután 3—6 óráig. Bővebb felvilágositás nyerhető az első emeleti hivatali helyiségben, (Vár u. 2. szám).

— **A Közhasznu Munkáskert Egyesület** tudatja a bérlőközönséggel, hogy jól trágyázott földet 200—400 négyszögöles parcellákban még lehet kapni. **Széchenyi ucca 13. sz. központi iroda.**

Hosszas hajsza után a Honvéd uccán egy sertésólban fogott el a rendőr három napszámost, akik elloptak egy zsák lisztet

Nagy riadalom volt tegnap a Hatvan utcán. Egy rendőr kergetett három embert, akik egy zsák lisztet vittek és a Hatvan utcáról sebes iramban fordultak be a Zugó utcába, onnan a Garay—Csemete utcákon át a Honvéd utcába. — A rendőr mindenütt futott utánuk, sőt ekkor már több amatőr üldöző is akadt. Amikor a három férfi látta, hogy a zsákkal együtt nem menekülhetnek el, eldobták a lisztes zsákot és berohantak a Honvéd utca 57. számu házba, ahol a sertés ólba bujtak be. A rendőr azonban itt is rájuk akadt és a három embert elfogta

Az üldözés előzménye az volt, hogy a három ember, névszerint Kokrád Mihály, Gardó Ferenc és Lovas Lajos napszámosok, akik ismert alakjai a Hatvan utca végén levő embervásárnak, meglátták, hogy a Hatvan utca 34. számu ház kapuja alatt, ahol az Eisenberg-féle füszerüzlet van, nagyobb mennyiségü liszt van zsákokban felhalmozva. A három ember egy darabig ott settenkedett a lisztes-zsákok körül és egy őrizetlen pillanatban, amikor azt hitték, hogy senki sem látja, felkaptak egy zsák lisztet és azzal elfutottak. A lopást azonban észrevette egy ember, aki a közelben tartózkodott, szólt a rendőrnek, aki aztán hosszas hajsza után elfogta a három lisztlopvajt.

A három elfogott napszámost a rendőr előállitotta a rendőrségre, ahol megindult ellenük az eljárás.

Nem követ el kihágást, aki a Jónás név helyett Jenőt használ

A debreceni törvényszék érdekes döntése.

Nem mindennapi ügy foglalkoztatta szerdán délelőtt a debreceni törvényszék egyik büntetőtanácsát. Fürst Jónás, püspökladányi kereskedő került a biróság elé, kihágással vádolva, mert cégtábláján a Jónás név helyett a jobb hangzásu Jenőt használta. A járásbiróság ezért bünösségét megállapitotta és tiz pengő pénzbüntetéssel sujtotta.

Az itélet ellen Fürst Jónás fellebbezést jelentett be és igy került tegnap az ügy a debreceni törvényszék fellebbviteli tanácsa elé. A vádlott kereskedő azt adta elő védekezésül, hogy őt tényleg Jónásnak hivják, de ez héber név, ami magyarul Jenőt jelent. Ő tehát nem használt más nevet, csupán leforditotta magyarra nevét, ami megengedett dolog. Felmutatta továbbá a kereskedő katonai iratait, amelyekben, mint Fürst Eugén szerepel.

A törvényszék a járásbiróság itéletét megsemmisitette és Fürst Jónás Jenőt a kihágás vádja alól felmentette. Megállapitotta a biróság, hogy a Jónás név magyarul Jenőt jelent és ilyen formában a vádlottnak jogában volt a Jenő nevet használni. A felmentő itélet jogerős.

— **Szerelmi bánatában öngyilkos lett.** Szabó Sándor 28 éves, derecskei legény, keddről szerdára virradó éjjel lakása padlásán felakasztotta magát és mire hozzátartozói rátaláltak, már halott volt. Tettét reménytelen szerelem miatti bánatában követte el. A hatóság, — tekintve, hogy bűncselekmény nem forog fent, — a temetési engedélyt megadta.

— **A Nyilastelepen lesz a güti vasút megállója.** A kereskedelmi miniszter hozzájárult ahoz, hogy a güti erdei iparvasútnak korábbi megállóhelyét, mely valamivel távolabb esett a várostól, a Nyilastelepre helyezzék.

X Tavaszi és nyári divatlapok megérkeztek, a téli divatlapokat félárban kiárusitjuk. Antalffy József könyvkereskedése, Szent Anna és Varga ucca sarok.

— **Kéménytüz a vármegyeházán.** — Tegnap délelőtt a vármegyeházának kigyúlladt az egyik kéménye. A közelben posztoló rendőr észrevette a gomolygó füstöt, telefonált a tüzoltóságra, ahonnan kivonult egy őrség, amely hamarosan lokalizálta a tüzet, mielőtt komoly veszély keletkezhetett volna. Kár nincs.

— **Meglopott kifutó.** Kovács Sándor kifutó, Bercsényi ucca 29. szám alatti lakos, aki a Füszerkereskedelmi Rt.-nél van alkalmazva, tegnap csomagokat szállitott haza a megrendelőnek. A Szent Anna ucca 25. szám alatt bement Ruhwald Gyuláné füszerüzletébe és a szállitó kosarát az uccán kint hagyta, az üzlet előtt. Amikor az üzletből kijött, nagy megdöbbenéssel vette észre, hogy egy tolvaj kilopott a kosarából egy csomagot amelyben 18 pengő árú volt. Feljelentést tett a rend-rségen, ahol a nyomozás megindult.

— **A Katholikus Népszövetség,** — vasárnap, e hó nyolcadikán, délelőtt tizenegy órakor folytatja ismeretterjesztő előadását, a vargauccai iskola termében, amelyre a Katholikus Népszövetség tagjait, valamint az ügy barátait tisztelettel meghivja az

Igazgatóság.

— **Ellopták a pénzét az ágyból.** — Hajdú Istvánné, Arany János ucca 24. szám alatt lakó, nyolvanéves öregasszony, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az ágyban elrejtett száztiz pengő pénzét ellopta. A nyomozás megindult.

— **Felhivja a városi adóhivatal az érdekelt munkaadókat,** hogy gazdaságukban foglalkoztatott gazdasági cselédeket, (segédményes iparosokat idénymunkásokat) gépmunkásokat az 1900. XVI. tc. nyolc paragrafusa értelmében eszközlendő kötelező biztositás céljára a városi adóhivatal mezőgazdasági kerületében jelentsék be. A jelentés elmúlasztásából eredő teljes kárért a 1902. XIV. tc. 24 paragrafusa, illetőleg az 1912. VIII. tc. 5 és 12 paragrafusa alapján felelősséggel tartoznak. A bejelentés elmúlasztása a kihágási eljárás jogkövetkezményét vonja maga után. Egyben felhivja az érdekelt munkaadókat arra, hogy az 1931. évre járó hozzájárulási díj f. évi április hó elsejéig fizetendő be. A hátralék közadók módjára fog behajtatni. A cselédváltozások tizenöt nap alatt jelntendők. Városi adóhivatal.

— **Öngyilkos lett egy napszámos.** A komádi csendőrőrs jelentést tett, hogy Tóth Sándor komádi hetvennégyéves napszámos, felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka életuntság. A hatóság az öngyilkos napszámos eltemetéséhez az engedélyt megadta.

— **Kezdődő érelmeszesedésnél** a természetes „Ferenc József" keserüvíz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállitja. A gyakorlati orvostudomány vezérei a **Ferenc József** vizet azért becsülik olyan nagyra, — mert ez gyorsan és enyhe módon szabályozza a szervezetre annyira fontos gyomor- és bélműködést. A **Ferenc József** keserüvíz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

— **Kerékpárlopás.** Papp Károly orvostanhallgató, tegnap az egyetemi telepen az anatómiai intézet előtt hagyta „Humber" gyátrmányú 320 pengő értékü kerékpárját. Amig az intézetben járt, ismeretlen tolvaj a kerékpárt ellopta. Feljelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást.

X B. Vattay Margit táncintézetében február hó hatodikán egyetemi, márc. hó elején gyermek-kolon kezdődik. Péterfia ucca 30. szám.

— **A KIE önképzőkörének Kisfaludy ünnepélye.** A KIE ma, csütörtökön este nyolc órakor, a Ferenc József út 7. szám alatti helyiségében, „Szilassy Aladár" önképzőkörének a rendezésében, Kisfaludy Károly emlékünnepélyt tart, melyre minden érdeklődő fiatalembert szívesen lát a rendezőség. Az ünnepi beszédet Vargha Endre tartja. Ezenkivül lesznek ének, szavalat és más szórakoztató számok. Kezdete este, pontosan nyolc órakor. Belépődij nics.

X Négy év alatt mindenki tőkét gyüjthet. Bővebbet mai számunk utolsó oldalán.

— **Szeretetvendégség a Wolaffka-telepen.** Folyó hó nyolcadikán, azaz vasárnap délután négyórai kezdettel rendezi meg a Wolaffka-telepi leánykör első szeretetvendégségét, mely alkalomra tisztelettel meghivja pártfogóit. Kérjük, hogy mindenki hozzon magával teás csészét és kanalat. Külön beléptidij nincs, egy teajegy ára húsz fillér, amely az egész ünnepélyre érvényes. Ugyanezen ünnepéllyel egybekötve adjuk át az egyesület újonnan választott díszelnökének az oklevelet. Jelezzük, hogy f. hó tizenötödikén megtartandó mükedvelővel egybekötött háziestélyünk alkalmával választjuk meg az egyesület háziestélye „királyné"-ját.

X Orvostanhallgatók! Imre—Scholtz: Gyakorlati szemészet, II. kiadása megjelent. Ára: 24 pengő. Tekintve az előhaladott tanévre, az első 12 ivet már mától kezdve kiszolgálja Springer foto-, könyvkereskedése.

X Orvos hir. Dr Kovács István orvosi és fogászati rendelőjét, Piac ucca 28. szám alá helyezte át. (Telefon sz.: 7-91).

Az egész életben hü barát

SINGER
VARRÓGÉP.
Kedvező fizetési feltételek.
Alacsony havi részletek.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.

Anyakönyvi hirek

Születések: Koroknai Mihály, földmives, fiú István. — Fülöp Péter földmives, fiú Péter. — Oláh József bérkocsi, leány Ilona. — Elek Gyula napszámos, fiú Gyula. — Dr Papp Ignác ügyvéd, leány Éva. — Kutkovics Gyula gyárimunkás, leány Katalin.

Házasságok: Szabó János—Mezei Sára. Komádi István—Ónodi Mária. Ilyés János—Hajzer Katalin. Jäger József—Török Zsuzsánna.

Halálozások: Mészáros Julianna ref. 19 éves, Karcag. —. Kiss Ferenc ref. 2 hónapos, Lónyai ucca 31. szám. Lénárt Eszter rk. 18 éves, Bertau ucca 11. szám. — Lőrincz István ref. 67 éves, Beton-tanya. — Domokos Tibor gk. 17 éves, Kétmalom ucca 14. szám. Kegyes Mihály ref. 79 éves, Beresényi ucca 85. szám. — Jónis Miklós ref. 2 hónapos, Szegényházsor 30. szám. — Bangha Jolán ref. 12 npaos, Zöldfa u. 10. szám. — Lakatos Imre ref. 10 hónapos, Pesti ucca 4. szám. — Istók Zsófia rk. 22 éves, Budapest. — Perger András rk. 51 éves, Nyiracsád.

—0000000—

X Guglielmetti hangversenye. — A Zenekedvelők Köre felkéri azokat, — akik jegyeket előjegyeztek, hogy azokat a mai napon déli tizenkétóráig kiváltani szíveskedjenek, a Méliuszban, mert a jegyiroda a nagy kereslet folytán az előjegyzéseket nem tudja tovább fenntartani.

— **„Debrecen a kommun alatt".** Érdekes feladatra vállalkozott most Rotskowicz Arthur hírlapíró megírta Debrecen történetét a kommun alatt és könyvalakban kiadja. A könyv előfizetési felhívásában a szerző többek között a következőket mondja: „Tanulni és okulni kell a társadalom minden rétegének a közelmúlt id-k szenvedéseiből. E célkitüzést szolgálja „Debrecen a kommün alatt" című munkám, melyet zárt példányszámban adok ki. Anyagi sikerre nem számíthatok, csupán annyit remélhetek, hogy jóbarátaim támogatásával a nyomdaköltséget biztositani tudom. A könyv díszes kiállitásban fog megjelenni. Előfizetési ára négy pengő. Az előfizetési díjak a gyüjtőivekkel címemre küldendők. Nevem nem ismeretlen a debreceni közönség előtt, hiszen emberöltőnyi idő óta vagyok debreceni hírlapíró. Egyik könyvem a „Magyar választójog" című politikai tanúlmányom, 1913-ban jelent meg, a Városi-nyomda kiadásában és országszerte feltünést keltett, hogy rámutattam a világháború küszöbén hazánk feldarabolásának lehetőségére, ami — sajnos — be is következett, — „Mentsük meg hazánkat" című politikai röpiratom 1919. elején ugyancsak a Városi-nyomda kiadásában jelent meg: akkor is hátrán rámutattam a közelgő vörös veszedelemre s akkor is megjósoltam a nagy szerencsétlenséget, mely pontosan be is következett A kommunisták elégették röpiratom, többezer példányát a városháza udvarán. „Debrecen a kommün alatt" c. munkám hü tükre a történteknek, — kötelességérzet vezetett ennek a megírására is, a polgári társadalomnak akarok szolgálni vele, hiszen lépten-nyomon felüti fejét a vörös rém ma is. Felkérem azon jóbarátaimat, akik előfizetők gyüjtésre vállalkozni szívesek voltak, méltóztassanak a gyüjtőíveket március hó 15-ig címemre visszaküldeni, hogy a nyomtatandó példányok számáról tájékozódhassam. Hazafias tisztelettel: Rotskowicz Arthur, Debrecen, Szappanos ucca 16 szám.

Megnyilt Debrecenben a Bosch műhely Széchényi-utca 24 sz.

Bestiális gyilkosság

Kutyáknak dobta oda egy asszony a vadházastársa szivét.

Bukarest, febr. 4. Eleonora **Ilio** asszony Idriciu községben nagy kegyetlenséggel gyilkolta meg a vadházastársát, **Mitache** földmivest. Az asszony fejszecsapásokkal előbb agyonütöötte a földmivest, majd lefürészelte annak a kezét és lábát. **A szivet és a beleket kivette a testből és azt a kutyáknak adta.** A végtagokat eltemette a kertben, a törzset pedig a kutba dobta. Az udvaron játszó gyerekek vették észre az emberi törzset a kutban.

A csendőrség ezen a nyomon elindulva letartóztatta az asszonyt, aki hosszas vallatás után bevallotta bestiális tettét. — A csendőrség csak nagynehezen tudta megvédeni a gyilkost a feldühödött lakosság bosszujától.

— **A debreceni m. kir. Gazdasági Akadémia Ifjúsági Egyesületének, — „Széchenyi gazdasági osztálya" február hó elsején előadást rendezett Nyirgelsén.** A gazdaközönség szép számmal gyült össze, élén a község vezetőivel. Az előadást Halász Miklós gazdasági ikadémiai tanár nyitotta meg a Nemzeti Hiszekeggyel, régi jó magyar szokás szerint, imádsággal kezdve a munkát. Ezután rátért előadásának tárgyára, az okszerü talajmüvelésre. Először a tarlóhántás jelentőségét fejtegette. A tarlóhántást el mülasztani sohasem szabad, mert sokoldalu jó hatásánál fogva az okszerü talajmüvelésnek az őszi mély szántáson kivül, ez az alapvető munkája. Tarlóhántás segitségével irtjuk úgy az egyéves, mint az évelő gyomokat, sőt a különféle rovarok ellen is védekezhetünk, miért is sohasem szabad elhagyni. Ezután az őszi mély szántás fontosságáról és jelentőségéről beszélt Az őszi mélyszántás fokozza a téli fagy talajjavitó, porlasztó hatását, s elősegíti a téli nedvesség lehúzódását, tehát raktározza a téli nedvességet s ennélfogva hathatós védekezés a nyári szárazság ellen. Utána Halász László harmadéves gazd. akad. hallgató tartott előadást a zöld trágyázásról, melynek különösen az istállótrágyában szükölködő gazdaságokban, vagy a messze eső szántóföldeken van nagy jelentősége. Ilyen területeken a talaj humusz tartalmát a zöldtrágyázással emelhetjük legcélszerübben. Ajánlotta a gazdáknak a csillagfürt termelésének terjesztését. Molnár László III. é. gazd. akad. hallgató a gyümölcsfák téli ápolásáról beszélt. Előadásának bevezető részében a gyümölcstermelés nagy közgazdasági és magángazdasági jelentőségét fejtegette. Homok talajokra ajánlotta a barack, kötött talajokra az alma termelését. Ezután rátért a gyümölcsfák téli ápolásának gyakorlati ismertetésére, amely a gyümölcsfák gondozási munkái közül a legfontosabbak. A község gazdái nevében Tóth Endre ref. lelkész mondott köszönetet az előadóknak, egyben buzdította az egybegyülteket, — hogy a sikeres gazdálkodás érdekében a hallottakat igyekezzenek a nyir homokon megvalósítani. Az előadást a Himnusszal fejezték be. — Szép és dicséretre méltó a gazdászok tevékenysége, amennyiben nemcsak tanúlnak, de vidéki községekben kiszállva, Széchenyi szellemében tanitják is a gazdaközönséget. Ha valamikor szükség volt erre, úgy ma az általános gazdasági válság közepette igen helyénvaló a tudás magját hinteni, hogy így a nehéz gazdasági harcot sikeresen megvivhassák.

— **Jelmezes farsangi estély a Gambrinusban!** Megirtuk, hogy a Gör. Kath. Legényegylet idei jelmezes farsangi estélyét a Gambrinus étterem összes termében rendezi, folyó hó 7. napján, este nyolc órakor. Az egylet kedveskedni akar a közönségnek, — akkorö, amikor elhatározta, hogy nem a saját helyiségében, (mely már szüknek bizonyult), hanem a Gambrinusban fog ismét a nyilvánosság előtt mutatkozni. A sok mókán kivül a „Sépségkirálynő" választás lesz az estély fénypontja. Az áldozatkész „Anny" kalpszalon volt szives felajánlani egy fejdíszt, ezen fejdísszel lesz megkoronázva a szépségkirálynő. A fejdísz megtekinthető az „Anny" kalpszalon kirakatában, csütörtöktől. Belépődij egy pengő. A zenét a magyar nótaestjeiről ismert és a debreceni közönség közszeretetében álló Hajdú Bandi és zenekara szolgáltatja.

— **A Szent Erzsébet Nőegylet** ma, csütörtökön délután hat órakor a kegyesrendi római katolikus reálgimn. első emeleti tanácstermében választmányi ülést tart, melyre a választmányi tagokat, valamint az egyesület érdeklődő tagjait, ezúton hívja meg az Elnökség.

— **A debreceni Homokkerti Sport Club mulatsága.** Folyó évi február hó nyolcadikán, vasárnap délután félötórai kezdettel családi műsoros táncestélyt rendez a Homokkerti Olvasókör helyiségében, (Szabó Kálmán u. 31. szám alatt). Műsora: Rendező: Pongrácz Ernő jh. 1. Nyitány: Nagy Endre zenekarától. — 2. Sarkútazó. Bohózat egyfelvonásban. Szereplők: Igazgató—Csontos Kálmán, felesége—Pongrácz Mancika, skafáh—Kerezsi Béla. Szobaleány—Mayer Mancika. — 3. Monológ. Előadja: Stiegelmayer Gyula. — 4. Bajnok. Tréfa egyfelvonásban. Szereplők: Ujságíró—Csontos Kálmán, asszony—Mayer M., vérengző—Stiegelmayer Gyula, barát—Pongrácz Ernő (Csizi). — 5. Táncjelenetek: Duettek. Csontos Kálmán és Szima Zoltán. Párostánc: Csontos Kálmán, Szima Zoltán, Pongrácz A., (bőte), Pongrácz Mancika. — 6. Lóvásár. Parasztkomédia, egyfelvonásban. Szereplők: János gazda—Kerezsi Béla, felesége Sára—Pongrácz Annuska, Lajkó Pista—Malinák László. — Rozenberg—Stiegelmayer Gyula. — 7. Párjelenetek. — 8. Ez Amerika. Bohózat egyfelvonásban. Szereplők: Igazgató—Csontos Kálmán, szolga—Pongrácz Ernő (Csizi), Fusch—Malinák László. Don Pebecó—Szima Zoltán, primadonna—Pongrácz Annuska (bőte). Tiz perc szünet s utána tánc. Belépődij nincs. Műsormegváltása kötelező. Az előadás pontosan kezdődik.

A DEBRECENI IPARTESTÜLET KŐFARAGÓ, SZOBRÁSZ, MÜKÉSZITŐ szakosztálya f. hó 6-án, pénteken délután négy órakor tartja az ipartestület kistanácstermében tisztujitó ülését.

Tárgy: 1 előljárósági rendes és 1 póttag jelölése.

Fenti ülésre a szakosztály tagjai azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy amennyiben ezen ülés határozatképtelen lenne, a következő ülés — a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül — határozatképes lesz.

Szakosztály elnöksége.

Vh. 20—1931. sz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A hajduböszörményi kir. járásbíróságnak 1930 Pk. 12123. sz. végzése folytán 200 pengő tőke, ennek kamatai 99.60 pengő eddigi költségek behajtása végett Kovács Gyula javára *1931. évi február hó 6. napjának délután 3.15 órakor* Hajduhadházon alperes üzletében, Hunyadi ucca 8. számu háznál 1040 P-re becsült ingók bírói árverésen eladatnak.

Hajduböszörmény, 1931 január hó 10. napján.

Báti Bálint
kir. bír. végrehajtó.

Mozgószinházak müsora.

Vigszinház.

Az előadásokat katonazenekar kiséri.

Csak felnőtteknek!

Volt egyszer egy barát....
(Bernát barát.)
Egy remete szent szenvedései.
Dráma, 8 felvonásban. Olga Csehova és Igo Sym megrázó alakitásával.

Leánybecsület
(Az élet hullámain.)
Dráma, 10 felvonásban.

Előadások kezdete: hétköznap fél 7 és fél 9 órakor.

Uránia.

Ma, háromnegyed 5, háromnegyed 7 és 9 órakor:
teljes hangos müsor:
1. **Akárcsak minálunk!**
(Az Ufa hangos kulturfilmje.)
2. **Az istenek kegyence.**
Az Ufa 14 felvonásos, hangos filmregénye, végig magyar feliratokkal. A főszerepekbei: Emil Jannings és Olga Csehova.

Szombaton háromnegyed 3-kor és vasárnap 11-kor:
ifjuságí előadás.

Hétköznap a háromnegyed 5, vasárnap a 3 órás előadás mérsékelt helyáru.

Butorvàsárlásnál forduljon biza ommal a **Faiparhoz** Király-ucca 4 sz. Cimre ügyeljen

SPORTHIREK

A Bocskay átiratot intézett a DVSC-hez és kéri a pálya rendbehozását

Vasárnap lépett először a pályára a tavaszi szezonban a Bocskay csapata és tréningmérkőzést játszott a DVSC-vel. A Bocskay csapatának ugyanis most már égető szüksége van a pályatréningre, mivel vasárnap már Magyar Kupa-mérkőzést kell játszania Kispest csapata ellen. A DVSC-vel tartott tréningmérkőzés azonban botrányba fulladt, mert a lehetetlenül sáros talaju pályán mindenről lehetett beszélni, csak sportról nem. A játékosok futballcipőire nehány perc alatt több kiló sulyu agyag tapadt és a mély talajon szó sem lehetett futballról, vagy komoly tréningről, hane mcsupán a játékosok kinszenvedéséről.

Pedig a futballpályát aránylag könnyen rendbe lehetett volna hozni, ha a télen leesett kismennyiségü havat a pályáról lehordatták volna. Pedig a DVSC vezetőségének tudnia kellett volna, hogy a Bocskaynak már a kora tavasszal szüksége van a pályára, nem ugy, mint az amatőröknek, akik csak valamikor márciusban kezdik a szezont, amikorára a nap kiszárítja a pályát. Ma az a helyzet, hogy a hólétől átnedvesedett agyagos pálya csak hetek mulva lesz használható, ha nem segítenek rajta.

A Bocskay csapatának azonban életkérdés, hogy a pálya mielőbb használható legyen, mivel a jövő vasárnaptól kezdve három vasárnapon át egymásután fogadnia kell Debrecenben a Pécs-Baranya, Hungária és a Sabaria csapatát. Ezekre a mérkőzésekre jó pályán kell treniroznia a Bocskaynak és jó pályán kell lejátszani a mérkőzéseket is, mert csak igy lehet reális eredmény kialakulásáról beszélni. Erre való tekintettel a Bocskay vezetősége átiratot intézett a DVSC vezetőségéhez, amelyben kérte, hogy a pályát megfelelő salakozással hozassa rendbe. Az átirat már el is ment a DVSC elnökségéhez és nem lehet kétséges, hogy a DVSC vezetősége az egyedüli lehetséges és sportszerü álláspontra helyezkedve rendbehozatja a pályát még a hét folyamán. Hiszen a DVSC-nek ez aránylag alig kerül komoly kiadásába és mnukát ad a nagy munkanélküliség idején néhány szegény embernek, akik szívesen salakozzák, hengerelik le a pályát. Reméljük, hogy a legrövidebb időn belül beszámolhatunk a munka megindulásáról is.

—oOo—

FELHIVÁSOK.

Felkérem a Turul FC alant felsorolt játékosait, hogy csütörtökön este az intéző lakásán jelenjenek meg: Kiss, Schwartz, Radics, Sipos, Császár (Kertész), Zavecki, Kelemen, Papp, Szabó, Halász okvetlen jelenjenek meg. — *Intéző.*

Értesítem a DVSC játékosait, hogy csütörtökön délután 3 órakor tréninget tartunk, amelyen az összes játékosok megjelenését kérem. Ugyanakkor a február hó 15-re szóló szabadjegyek is kilesznek osztva.

Felkérem a D. Hunyadi FC I. és II. csapatbeli játékosait, hogy folyó hó 8-án, azaz vasárnap délután 1 órakor Kurucz ucca 1. szám alatti vendéglőben szíveskedjenek megjelenni: Varjas, Szabó III., Bujdosó, Safranka, Vincze, Barna I., Bíró, Szabó I., Szabó II., Elek, Gvarmati, Máthis, Barna II., Boros, Haja, Kiss, Veres, Kaszás, Nagy, Zabeczki, Török, Balogh, Tar, Kelemen Sipos. Pontos megjelenést kér *Zeke Antal* intéző.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A határidőpiacon a kínálat egyre szükebb keretek közé szorul. A vállalkozási kedv is jelentéktelen, de a külföldi s főleg a tengerentuli tőzsdék árjavulására való tekintettel a ma délelőtti magánforgalomban nálunk is jobb árakat fizettek.

A márciusi buza, amely tegnap 14.52 pengővel zárult, ma délelőtt 14.62 pengővel tudott ujabb elhelyeződést találni, a májusi buza ára pedig a tegnapi 14.81 pengős bázisról 14.90—14.92 pengős taksációs árfolyamra emelkedett.

A rozspiac szilárdságát fokozta az a körülmény, hogy a készárupiacon még magas árak mellett sem jelentkezett elegendő áru.

A tengeri árfolyamalakulása is felfelé haladó.

A határidőpiac kötései: magyar buza márciusra 14.78, májusra 15.03 pengő.

A készárupiacon szilárdabb mederbe terelődött az irányzat és a buza ára a megnyitáskor néhány fillérrel emelkedett. Felsőtiszai állomásokról 79 kg-os buzát 14.15—14.20 pengőért kínálnak budapesti paritásban.

Rozsért 10.20 pengőt kérnek budapesti paritásban, azonban egyelőre 10.10 pengőnél magasabb pénzajánlat nincs a piacon.

A takarmánycikkek közül a tengeri tovább drágul.

—oooOooo—

FÉRFISZABÓ-, SAPKAKÉSZITŐ-, SZÜRSZABÓ- ÉS GUBÁSMESTEREK FIGYELMÉBE!

A debreceni ipartestület férfiszabó, sapkakészítő, szürszabó, gubás szakosztálya f. hó 6-án, pénteken este hét órai kezdettel tartja az ipartestület kistanácstermében tisztujitó ülését.

Tárgy: 2 előljárósági rendes és 2 póttag jelölése.

Az ülés rendkívül fontos voltára tekintettel, a tagok teljes számu és feltétlen megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

Amennyiben ezen ülés határozatképtelen lenne, a következő ülés e hó 10-én, kedden este 7 órakor fog megtartatni, amely ülés — a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül — határozatképes lesz.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 12.00—11.80 és a boletta, rozs 7.50—7.00 és a boletta, árpa 14.00—13.00, tengeri (ó) 13.00, tengeri (uj) 12.00—11.80, lucerna 6.50—4.50, széna 5.50—3.80, lóhere 5.50—4.80, bükköny 4.50—3.60, alomszalma 1.20, rozszalma 2.00, cukorrépa 3.00—2.50, vegyes répa 2.00§1.60.

Jó minőségü tégla és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Fürdő ucca 2. Telefon: 610.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

Intelligens
fiatalasszony, magános úriasszony, vagy magános úr háztartásának vezetését vállalja. Lehet gazdaságban, vidéken is. Fontos, hogy családtagnak tekintsék. Olyan helyre is menne, ahol az anya elhalt s a gyermekek gondozását vállalja. Részletes levelet a lap kiadóhivatalába, „Gyermekszerető" jeligére kérek küldeni.

Alkalmazást keres férfi

Perfekt
jó munkás borbélysegéd állást keres. Piac u 58, házmesternél 615

Tizenötezer
pengő óvadékkal, szerény állást keres banktisztviselő, tart. főhadnagy. Szíves érdeklődőknek címem a kiadóban. 720

Hivatalszolgai
vagy bármilyen állást 500 pengő kaucióval vállalok. Cím a kiadóban 640

Alkalmazást nyer nő

Jobb
nő, perfektül főző, kerestetik. Cím: Verbőczy uccai trafikban. (Iparkamar épületben.) 618

Egy
jómegjelenésü bejárónő, egésznapra, ki főzéshez, takaritáshoz, s esetleg kiszolgáláshoz is segédkezik, felvétetik, Péterfia ucca 42—44 étkezde

Egy
tisztességes bejárónő felvétetik. Rothermere ucca 39 szám. 744

Szakácsnő
jól főző kerestetik. Cim Werbőczy u. 2. trafikban. 736

Irodai
leányt ideiglenes minőségben felveszünk. — Frank Piac 46. 731

Tanulólányt
jó házból való, megbizhatót ellátással felvesz „Héra" kézimunkaüzlet Simonffy u. 5. 727

Magános
férfi fiatal házvezetőnőt azonnal felvesz mindenes leány mellé. Jeszenszky Kossuth u. 1. 470

Hosszabb
bizonyitvánnyal helybe vagy vidéken szakácsnői állást elfoglalok. — Cím a kiadóban 655

Alkalmazást nyer férfi

Asztalostanulók
bentkoszttal, vagy fizetéssel felvétetnek — Bálint Sándornál, Piac ucca 85. szám 708

Autószerelő
tanulónak ügyes fiút felveszek, Rakovszki Jenő ucca 3. sz. 749

Fényező
gyakorlott, gallérgéphez kisegitőt keres, — Wacha, Simonffy ucca 55. szám. 751

Rádió

Egy gyönyörü
négylámpás készülék, hangszóróval, beépitve egy díszes szekrénybe, olcsón eladó, Arany János ucca 29. szám.

Bútor

Eladó
két darab íróasztal, jutányos árban Simonffy ucca 17. szám. 330

Hangszer

Zongorák
pianinók, ujak és átjátszottak. Remek, világmárkás példányok — minden elfogadható — áron. Kedvező fizetési feltételek. — Schmidt udvari szállító, Piac u 73 szám 233

Zongorát,
pianinót használt állapotban kedvező áron bérletosztályunk részére veszünk Schmidt — udvari szállító, Piac u 73. szám. 232

Oktatás

SZÜLŐKHÁZ!
Az 1917 óta fennálló Német Gyerme Otthon, Piac ucca 34., keresztény intézmény és nem tévesztendő össze hasonló nevü, csak most nyilt intézménnyel. 739

Deutsche Spielstunden
für unsere Kleinen, unter der Leitung diplomierter, deutscher Pädagogin. — Német Gyermekoothon, Piac-ucca 34, III. 12.

Középiskolai
tanulókat sikerrel és jutányosan (esetleg lakásért is) korrepetál végzett egyetemi hallgató. Cím a kiadóban. 713

Autó, motor, kerékpár

Kerékpárt
jó állapotban levőt, vagy annak zálogcéduláját megvenném, Simonffy ucca 2-c. házmester. 746

Elelmiszer, ital

Burgonya,
mindenfajta, bab, lencse, a legbiztosabban hagyma, házhoz szállitva, Murvainál, Vár u. 11. szám 753

Társ

Ujonnan
nmyitandó cukorka és gyümölcs üzlethez, kevés tőkével társat keresek. Cím a kiadóban 729

Iroda

Irodának,
vagy orvosi rendelőnek alkalmas két földszinti uccai szoba, előszobával kiadó, ugyanott egy emeleti modern udvari háromszobás lakás, 1931. május hó elsejére kiadó, Szent A ucca 9. szám. 748

Ajánlat

Magyar játékkártya
32 lapos nagy alakban reklámára 1.40 P. Modiano cigarettahüvely 10 doboz 2.50 P. Modiano cigarettapapir 5 darab 32 fillér, 10 doboz 2.50 pengő, Piac u. 64. szám, trafik.
17 2 18

Első tűzifa.
aprítva, hazaszállitva, P 3.60 (Szénevőknek amennyi szenet vesz, annyi tűzifát 3.20 pengőjével számolunk meg Tűzifánk nem tévesztendő össze az új vágású fákkal, mert garantált, kétéves vágású akác s tölgyfát árulunk Hazai, salgótarjáni, porosz-szenek a legolcsóbb napiáron. Fakereskedelmi, Hunyadi ucca 8. szám.
1—31 II—15-ig.

Tört
aranyat, fogaranyat a legmagasabb árban — vesz Haás Janka aranybeváltó, Simonffy ucca 7 szám 1037 II 9

Előrajzolást
a legujabb minták szerint olcsón készitek. — Fehérnemü hímzést, — varrást, monogramozást vállalok Előrajzolt kézi munkák, honyhagarniturák nagy választékban Fazekasnál, Szent Anna 6. 25 II 10-ig

„Elit" étkező
Bika mellett, Piac u. 9. udvarban. Kitünő és olcsó házikoszt reggeltől vacsoráig. Kihordás és bentétkezés.
15h—II—17.

Gimnáziumi
tanulók házi tanitását jutányosan vállalom. Eötvös u. 60., I. ajtó
N.

Gyorsirást
és gépirást, olcsón, uj rendszer szerint, rövid idő alatt tanit Naményi, Piac ucca 26. B). harmadik emelet, Passage, Gambrinussal szemben. Gépirás gyakorlás útbaigazitásokkal. X—I—31.

B. Vattay Margit
táncintézetébe, február hatodikán egyetemi, s március hó elején gyermek-kolon kezdődik, Péterfia ucca 30. 507

Szemüvegeket
orvosi receptre készít Nagy látszerész, Pauló vésnök bélyegzőkészítő és látszerészkereskedőnél, Piac ucca 73. sz.
XX—II—28-ig.

Fehérneművarroda
gépendli, géphimzés, — monogramhimzés. Jó szabásu férfiingvarrás 1.20, pizsama 3 pengő, elegáns női fehérnemű olcsón. Sas ucca kettő. 6h—vv.

Hentes
sertésvágást elvállal, Timár ucca 26. sz. 653

Bőrkabátokról,
férfi és nőiről, úgyszintén vízhatlan festésekről és javításokról kérjen árajánlatot. — Szállítás részletre is. Csordás bőrruhagyár, Szeged. 20-II-8.

Gallérokat,
ingeket legszebben, s legolcsóbban, négy nap alatt tisztítok, ruhafestés, tisztítás, budapesti képviselet, Simonffy u. 7. szám. II-3—III-3. 665

Takarékossági
könyvecskére február hóban csak ékszert és órát vásároljon. Engel László ékszerész, Piac ucca 52. Költözködés előtt álliván, február hóban kivételes nagy árengedménnyel árusít. Használja ki e ritka előnyös alkalmat. XX—28-ig

AKAR
nagyságos asszonyom elegánsan és olcsón öltözködni, mert Bálint Irén női divatszalonjában, Kossuth ucca 42. szám alatt, estélyi és báli ruhák, valamint szövet- és bársonyruhák, a legfinomabb kivitelben, bármily ízlésnek megfelelően hat pengőtől készülnek. Urhölgyeim ezt a kedvező alkalmat ne halasszák soká. 584—5-ig

Kereslet

Vályogot,
lehetőleg a Köntösgáthoz közel, 5—6000 darab mennyiségben keresek megvételre, dr Kupás, Városháza, első emelet, 10 ajtó.
XX—II-8-ig.

Nagyerdő környékén
folyó évi május hó elsejére keresek hosszabb időre, bérbe nyári és téli lakásra egyaránt alkalmas különálló 4 szobából és mellékhelyiségekből álló házat és kertet. Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Keresek
négykerekü, egylovas s könnyü kocsit, négyüléses, elönyben, — Eötvös ucca 90. sz. 715

Kellő
biztosíték mellett kiadna, egyévi időre száz pengő kölcsönt, havi öt pengő kamattal. — Címet a kiadóba kérem, „100“ jelige alatt. 737

Elveszett,
egy fehér, barnafoltos kölyök vizsla. Kérem a megtalálót, hogy tudassa cimét, vagy pedig juttassa a lakásomra: Domb ucca 1. sz. 666

Kiadó lakás
egy szobás

Uccai
egy szoba, konyha, és speiz, kiadó. Kút ucca 130. szám. 745

Kiadó
egy szoba, konyha, elő szoba, speiz, disznótartással, villanyvilágítással, március hó 1-re Katz-telep, Szeremlei ucca 15. szám.

Egy
udvari szobaékonyhás lakás, március 1-ére kiadó, Patay ucca 16. sz. 714

Pinceszoba,
nagy, uccai, világos kiadó, Lorántffy ucca 13 szám. 718

Kiadó
két összenyiló udvari szoba, együtt, vagy külön, egyik lehet bútorral, Rákóczi ucca 5. szám. 719

Kiadó
egy szoba, konyha, tartozékaival, 15-ére, Jókai ucca 3. szám. 733

Kiadó
szoba, konyha, kamara azonnal, Diófa ucca 27 szám. 735

Kiadó
egy szoba, félkonyhával, azonnal, Nap ucca 4. szám. 725

Kiadó lakás
két szobás

Kettőszobás
lakás szép kertes udvarban raktárhelyiségekkel május 1-ére béreadandó. Hatvan u. 66. szám. 258

Kiadó
uccai kétszobás, fürdőszobás, komfortos lakás és udvari egyszobás lakás, május hó 1. napjára. Teleki ucca 13 szám. 635

Kiadó
Simonyi úton kétszobás lakás, mellékhelyiségekkel, esetleg bútorozva. Értekezni lehet Péterfia ucca 6 szám, kapualatt, jobbra. 642

Kiadó
kétszoba, előszobás lakás, mellékhelyiségekkel május hó 1-ére, Margitfürdői villamos megállónál, Nyil ucca 2. szám 643

Két szoba,
konyha, speiz, azonnal kiadó, Cserepes ucca 8. szám. 742

Két szoba,
konyhás lakás, központban kiadó, Hüvelyes ucca 6. 703

Modern,
két szoba, előszoba, s angol kloset, s konyhás lakás, május elsejére kiadó, Tisztviselő-telep Bornemissza ucca 15. Értekezni lehet péntek délig. 644

Kétszobás, teljesen
újmodern lakás, — fürdőszobával, mellékhelyiségekkel 300 öles kerttel Kassai ut 38. sz. május 1-ére kiadó. Értekezni Arany János u. 11., 2. lépcső. 266

Kiadó lakás
három szobás

Kiadó
májusra molern 3 szobás lakás kerttel. Vilmos körut 12 és két — szoba. Szent Anna 14. Márton, ügyvéd, Piac u. 44. szám. 352

Háromszobás
irodahelyiséget kiadunk, május hó 1-ére, Frank, Piac ucca 46. 732

4
év alatt
mindenki tőkét gyűjthet
heti vagy havi
befizetési könyvecskével
a
Kölcsönös
Segélyző Egyletnél
Kossuth-utca 8.
Szinház felőli sarok.
Egy törzsbetét
heti 50 fillér.
Takarékbetétek
előnyösen kamatoztatnak.

Kiadó
háromszobás, udvari tiszta lakás, azonnalra is, Verbőczi ucca 8. 728

Három és négyszobás
lakás, Kossuth ucca 22 számú bérházban kiadó. 723

Kiadó lakás
nagyobb

Négy szoba,
előszobás lakás — és ugyanott üzlethelyiség is május 1-ére kiadó, Erzsébet ucca 50. sz., Hunyadi ucca 26. 611

Modern lakás
ötszobás, mellékhelyiségekkel, május 1-ére kiadó. Értekezhetni lehet: Kossuth ucca 15 szám 6-h. vv.

Ötszobás,
télen, nyáron lakható villa (kertben) villanyos megállónál kiadó — Ugyanott gazdasági udvart öt m holdas kerti földdel kiadó. Értekezhetni: Löfkovits, Deák Ferenc ucca 6. déli órákban. 602

Bútorozott szoba

Bútorozott
szoba kiadó. Zöldfa u. 13., Keresztépület. 285

Egy
bútorozott szoba kiadó Péterfia ucca 42.—44. kapualatt balra. 663

Kálvin
tér 3. Különbejáratú — két egymásbanyiló bútorozott szoba kiadó. Cím Győri fűszerüzlet. 634

Uccai
különbejáratu butorozott szoba lakó élkül udvarban kiadó, Bercsényi ucca 37. szám. 599

Kiadó
uccai különbejáratú — bútorozott szoba. Csokonai u 12. 628

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba kiadó, Árpádtér 47. sz. félemelet. XX II-6-ig.

Szépen
bútorozott uccai szoba esetleg előszobával, irodának, orvosi rendelőnek is kiadó, Szent Annauccai bérház. — Cím a kiadóban. 750

Kétágyas
szerény bútorozott szobát keresek, konyhahasználattal, Péceli u. 7. szám, második ajtó. 754

Csöndes
bútorozott szoba, olcsón, azonnal kiadó, s esetleg kvártélyt is kaphat, Domb ucca 14.

Különbejáratú
szép butorozott szoba azonnal kiadó központban, Iskola ucca 8. 709

Csinosan
butorozott külön bejáratu szoba garzon urnak kiadó. Eötvös ucca 90. 716

Széchenyi
ut 21. alatt egy szép nagy parkettes butorozott szoba külön előszobával kiadó. Ugyanott 350 öl gyümölcsös eladó. 709

Pénzügyi
palota közelében különbejáratú kisebb szoba (parkett, cserépkályha) bérbeadó. Cím a kiadóban 195

Bútorozott
szoba kiadó, Hatvan u. 36. sz. keresztépület. 292

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerüzlet
italméréssel jómenetelű kiadó. Agárdi u. 6. 641

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Kiadó
Kossuth és sasuccai sarokházban, eddig a Gyürky cég által bérelt bolthelyiség. Értekezés ugyanott, az emeleten. Téth Antal ügyvéd irodájában. 685

Főtéren,
vagy a közelben, kiseb üzlethelyiséget bérelnék. Telefon 13—65. 752

Üzlethelyiség
betonirozott, vasportálos, Széchenyi ucca 55. szám, hentes-mészárosnak kiadó. 756

Üzlethelyiség
május hó elsejére kiadó, Piac ucca 46. sz. Értekezés Frank Imre és Testvérénél. 730

Ingóság eladás

Melegágyi-ablakok
eladók, Halastó ucca 8. szám, hatvanuccaikert. 717

Fenyő drugány,
nyolcméteres, tizenhét szál, ötven pengőért eladó, Hajnal ucca 11. szám. 741

Álló óra
eladó, özv. Mayerné, Dégenfeld-tér 11. sz. 735

Kályhák
10 darab kályha olcsón eladó. Gvár u. 5. 244

Akácfa
ölenként kapható. Veres u. 4. 616

Ládák
erős deszkából olcsón kaphatók. Singer Varró gép Rt. Piac u. 79. szám. 638

Eladó ház

Házvevők,
egy új palatetős, villaszerü családiház, adómentes, eladó. Van rajta két szoba, előszoba, konyha, speiz, felszerelt gazdasági udvar. Teherrel, kevés pénzzel átvehető. Esetleg kisebb helvárosi házzal elcserélném, Kincses hegy, Szegedi Gergely ucca 4. szám. (K)

25 évig
adómentes, villaszerü családi ház kettő szoba, konyha, kamara, veranda igen kedvező — feltételekkel eladó. — Kincseshegy u. 12. sz. x

Pozsonyi
ucca 33. sz. ház eladó. Fúrott kút, nagy telekkel. Értekezni Bezerédy ucca 40. 707

Eladó
két szoba, konyha, előszoba, spájz, adómentes ház. Katz telep, — Szeremley u. 15.

Villaszerü
adómentes ház, (két szoba, előszoba, stb). 573 négyszögöl gyümölcsössel eladó, vagy kisebb házzal elcserélném, Töhötöm ucca 24.

Eladó föld

Kis-Macs 21. sz.
tizholdas tanyásföld eladó. Érdeklődni lehet Piac ucca 7. szám alatti banküzletben. 747

Földbérlet

Földbérletet
keresek, 150 holdig, a város közelében, jó tanyával, Lázár, Ötmalom ucca 1. 721

A Közhasznú
Munkáskert Egyesület tudatja a bérlőközönséggel, hogy jól trágyázott földet, 200—400 négyszögöles parcellákban, még kaphatók, — Széchenyi ucca 13. sz., központi iroda II 28.

Eladó házhely

Városhoz,
villamoshoz közel, 300 négyszögöles házhelyek, tizéves letörlesztésre kaphatók. Megbizásból felvilágositást ad a Debreceni Kölcsönös Segélyző Egylet, Kossuth ucca 8.
1 h II—28.

Házhelyek
Pozsonyi út 14. szám, Bezerédy ucca 13. sz. eladók, Balázs, Piac u. 89. szám 679

Villatelek
Horthy Miklós úton, Lajos király téren, 3x 300 négyszögöles eladó Értekezni lehet Nap u. 4. szám. 722

Házhelyek
a Komlóssy út 8. szám alatt, Károly Ferenc József út 42. szám alatt és a rendőrség mellett eladók. Értekezni lehet Kossuth u. 22. sz. Baloghnál. 724

Eladó telek,
330 négyszögöl Kincses hegy, Szegedi Gergely ucca 6. szám. Értekezhetni lehet: Méliusztér 5. szám. 589

Eladó állatok

Eladó
egy darab 90 kilós malac, Bercsényi ucca 7. szám. 21

Négy
kövér sertés eladó. Tanító ucca 12. sz. 706

Fajtiszta
yorkshirei malacok és kacsatojások állandóan kaphatók. Vörösmarty-u. 10. 738

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — a TISZÁNTULI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.